

Naročnina mesečno 30 din, za inozemstvo 50 din — nedeljska izdaja celoletno 96 din, za inozemstvo 120 din. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružn.: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

SCLOVENECE

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. — Telefon: 40-01 do 40-03. — Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. — Telefono: 4001-4005.

Abbonamenti: Mese Din 30; Estero, mese Din 50; Edizione domenica, anno Din 96; Estero Din 120. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiali: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

Duce za javna in cestna dela v Sloveniji

Duce sprejel Ekscelesco Graziolija

Sosvet za Ljubljansko pokrajino bo drugi teden imenovan — Duce za javna dela, univerzo in bolnišnico

Rim, 17. maja. Rj. Duce je sprejel Eksce. Emilia Graziolija, Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino, ki mu je predložil poročilo o novem položaju v Pokrajini.

Duce je odredil, da se takoj izvede in dovrši več javnih del, ki se tičejo univerze, cestnega omrežja in nove bolnišnice. Sosvet, ki bo obsegal slovenske proizvodne sloje, bo sestavljen prihodnji teden.

Battaglia accanita continua presso Sollum

Bolletino št. 346

Nell'Africa settentrionale il nemico, che aveva attaccato in forze il fronte di Sollum, conseguendo qualche successo iniziale contro i nostri elementi esploranti, contrattaccato da forze italo-tedesche, batte in ritirata. Le nostre truppe ristabiliscono il contatto con i propri nuclei antistanti che per quanto superati dal nemico, avevano conservato tenacemente il possesso delle posizioni. Abbiamo inflitto all'avversario perdite notevoli. Velivoli italiani e tedeschi hanno efficacemente contribuito al successo delle truppe alleate.

Nel settore Tobruch abbiamo conquistato alcuni fortini.

La nostra caccia ha abbattuto in fiamme un velivolo »Blenheim«, che tentava di attaccare il porto Bengasi.

Formazioni del corpo aereo tedesco hanno attaccato le basi navali e aeree di Malta, provocando incendi esplosioni e gravi danni alle opere militari.

In Africa orientale la situazione immutata. (k)

Hudi boji pri Sollumu

Italijansko vojno poročilo št. 346

Rim, 17. maja. Rj. Uradno poročilo št. 346 glavnega stana Italijanski vojni sil se glasi:

V severni Afriki se sovražnik, ki je napadel z velikimi silami na bojišču pri Sollumu in izvajal nekaj začetnih uspehov proti našim izvidniškim patrolam, po protinapadu Italijanskih in nemških oddelkov bojuje v umiku. Naše čete so vpostavile stik s prednjimi italijanskimi oddelki, ki jih je sovražnik prešel, pa so vkljub temu trdovratno ohranili svoje položaje. Sovražnik smo prizadeli hude izgube. Italijansko in nemško letalstvo je uspešno sodelovalo pri uspehu čet.

V odseku pri Tobruku smo zavzeli nekaj utrdb. Naša letala so sestrelila in zažgala eno sovražno letalo vrste Blenheim, ki je hotelo napasti Benghazi.

Oddelki nemškega letalskega zbora so uspešno napadli letalska oporišča na Malti in povzročili požare, eksplozije in veliko škodo na vojaških napravah.

V vzhodni Afriki je položaj nespremenjen.

Albanija — generalu Cavalleru

Tirana, 17. maja. Včeraj je imela albanska vlada pod predsedstvom predsednika Verlacija in v navzočnosti vseh članov vlade slavnostno sejo, na kateri je izrekla globoko zahvalo vsega albanskega naroda vrhovnemu poveljniku Italijanskih Oboroženih Sil v Albaniji Ugu Cavalleru za zmogovito vodstvo vojne proti skupnemu albansko-italijanskemu sovražniku. V zahvali poudarja albanska vlada, da je znal Ugo Cavalleru po navodilih Duceja s svojo veliko spretnostjo storiti vse potrebno za hitro končanje vojne. Albanija se Cavalleru zahvaljuje tudi za osvoboditev vseh Albancev, ki so bili doslej v drugih državah.

Za to zahvalo, ki je bila poslana v albanskem italijanskem besedilu, se je general Cavalleru zahvalil in poudaril, da sta italijanski in albanski narod doslej na vse veke združena pod vodstvom slavne Savojske Hiše in pod zaščito Duceja. Za veliko Albanijo se je zdaj začela nova zgodovina. (k)

Savojski princ postane hrvatski kralj

Odposlanstvo hrvatske vlade prihaja v Rim

Zagreb, 17. maja. Posebno hrvaško odposlanstvo pod vodstvom poveljnika Ante Pavelića bo prispelo jutri zjutraj v Rim in bo tam prosilo Kralja in Cesarja, da bi izvolil določiti enega od princev iz Savojske Hiše, da bi ta prevzel krono hrvaškega kraljevstva.

Poslanstvo bo podpisalo v Rimu tudi pomembne pogodbe političnega, gospodarskega in ozemelskega značaja. (k)

Rim, 17. maja. Rj. Uradni rimski krogi izjavljajo, da je ustanovitev hrvaškega kraljevstva najvažnejši dogodek v Evropi, ki bo blagodejno vplival na položaj na Balkanu in Jadranskem morju. Neodvisna Hrvatska obnavlja svoje tradicionalno prijateljstvo in politične stike z veselim, ki ji po naravi pripada nadoblast nad Jadranom, to je za Italijo. Jasno je, da je obnova monarhije izrednega pomena za Italijo, kjer z velikim navdušenjem in izrednim zanimanjem spremljajo ta dogodek, ker je Italija uspešno sodelovala pri obnovi neodvisne Hrvatske države.

Bern, 17. maja. Rj. Obnova hrvaškega kraljevstva pomeni dogodek, ki je najbolj važen v tem tednu. Ves švicarski tisk piše zelo obširno o tem dogodku in poudarja, da hrvaški narod soglasno želi, da bi bil italijanski princ tisti, ki bi bil hrvaški kralj. To je nov dokaz prestiža, ki v miru in v vojni odlikuje italijanske kraljeve prince.

Rim, 17. maja. Rj. Politični krogi in italijanski narod je z velikim veseljem sprejel novico o prihodu Ante Pavelića v Rim, da ponudi hrvaško krono princu iz savojske hiše. Pristopni italijanski krogi izjavljajo, da bodo dinastične vezi okrepile prijateljstvo med državama osi in hrvaško državo v okviru novega evropskega reda.

Vojaška parada v Zagrebu

Zagreb, 17. maja. Včeraj dopoldne je Ante Pavelić prisostvoval paradi vojaškega oddelka. Parada je bila prva, odkar je bila ustanovljena svobodna hrvaška država. Popoldne je Pavelić odpotoval v Rim. V njegovem spremstvu je podpredsednik vlade dr. Kulenović, notranji minister dr. Artuković, pravosodni minister Puk Mirko, prosvetni minister Mile Budak, korporacijski minister Jozo Domandžić, minister za ljudsko zdravje dr. Ivo Petrić, zunanjni minister dr. Lorković in član državnega sveta dr. Vranešić. Razen tega potujejo z njim tudi sledeči zastopniki veroizpovedi: zagrebški škof Sallia Saewis, zagrebški mufti Ismet, prof. Glavas Andrej, kaplan pri vstaki milici Kečelja, zraven so pa tudi zastopniki stranke: industrijec Grivič Leonat, tajnik stranke Lorković Blaž, varaždinski prefekt dr. Frković Mato, major Gudina Ivo, ki je preds. velesojma v Zagrebu. (k)

Dogodki v Iraku

Carigrad, 17. maja. Rj. Izvedelo se je, da so italijanska letala prišla na letališča v Iraku.

Kralj in Cesar na Cetinju

rojstnem mestu Kraljice in Cesarice

Cetinje, 17. maja. Ze en mesec potem, ko so italijanske čete zasedle Crno goro, je moglo črnogorsko ljudstvo izraziti svojo zvestobo do Kralja in Cesarja. Cetinje je dobilo zaradi prihoda Vladarja svečan izraz. Vse mesto je bilo v črnogorskih in italijanskih zastavah. Večina ljudi je bila v narodnih nošah. Kralj in Cesar je prispel iz Skadra v prvih jutranjih urah. Najprej so ga Črnogorci navdušeno sprejeli v Podgorici, kamor je prispel ob sedmih zjutraj. Vladar je takoj pregledal 93. pehotni polk, ki je bil tam razvrščen s svojo zastavo in godbo, nakar je Kraljevi sprevod krenil proti Cetinju.

Pred mestom je Vladarja sprejel Kr. Komisar Mazzolini v družbi poveljnika divizije. Ob 9.15 je Kraljev avtomobil prispel pred mesto. Zastopniki oblasti so pozdravili Vladarja, ljudstvo pa je medtem navdušeno vzklikalo Vladarju, Duceju, posebno pa Kraljici in Cesarici. Navdušenje se je stalno stopnjevalo. Kralj in Cesar je bil oblečen v uniformo prvega Maršala Imperija. Na trgu sredi Cetinja je Vladar v spremstvu poveljujočih generalov pregledal razvrščene čete, godba pa je medtem igrala himni. Tik pred vhom v palačo sedeža vrhovne oblasti so se zbrale črnogorske osebnosti, med katerimi je bilo tudi več starih pribojnikov kralja Nikola, več bivših funkcionarjev črnogorskega kraljevstva in več gospa. Vsi skupaj so bili v črnogorskih nošah. Vladar se je z nekaterimi držal v razgovoru in se spominjal svojega obiska na Cetinju leta 1896, ko je prišel iskat

Duce obiskal Kapitol

Rim, 17. maja. Rj. Duce je danes dopoldne napravil dolg obisk na Kapitolu in si je ogledal dela v teku. Prišel je ob 9 in ga je pri prihodu pozdravil rimski guverner skupno s svojimi namestniki, z glavnim tajnikom, glavnim ravnateljem tehničnih del in glavnimi nadzorniki umetnostnih del v Rimu. Duce si je ogledal zelo skrbno vsa dela, prav tako pa tudi zbirke, ki so razstavljene v dvorani Boncompagni. Ves čas se je zelo pozorno zanimal za vsa dela v teku in za vse gradivo, ki je že zbrano. Obiskal je med drugim tudi starodavno cerkveno sv. Petra in občudoval njeno arhitekturo. Z dosejanimi deli so tudi že tako razkrili pročelja cerkev sv. Luke in sv. Martina. Sedanja različna dela pa služijo predvsem temu cilju, da bi se še bolj uveljavila največja umetnostna dela starega Rima. Duce se je dolgo ustavljal pri glavnih delih in dolgo opazoval nove smeri največjih sodobnih rimskih arheoloških del. V bližini je vojaška bolnišnica in od tem so vojaki in nameščenci obnem z množico delavstva in meščanov priredili Duceju navdušene manifestacije.

svojo zaročenko Heleno, in svojega obiska leta 1910, ko je bil kronan kralj Nikola.

V palači so bili Vladarju predstavljeni črnogorski odličniki in ital. funkcionarji. Predsednik črnogorskega pomožnega sveta, bivši minister Popović, je imel na Kralja nagovor, rekoč, da so Črnogorci srečni, da lahko pozdravijo in izrečejo dobrodošlico italijanskemu Kralju in Cesarju. Poudaril je, da je do Njega črnogorsko ljudstvo čutilo vedno spoštovanje, kakor je čutilo spoštovanje do Italije. Posebno pa se čuti Crna gora povezana s Savojsko Hišo, saj je črnogorska princeznica Helena življenjska družica italijanskega Vladarja. Vladar se je nato razgovarjal s pravoslavnim metropolitom Joanikijem v italijanski. Kralj je potem pregledal tudi 108. polk Crnih srac, ki je ves čas skupaj z zbranim ljudstvom navdušeno pozdravljal svojega Kralja.

Popoldne pa si je Nj. Vel. Kralj in Cesar ogledal muzej v dvorcu bivše kraljevske družine Petrović, zlasti pa se je zanimal za spomine na velike črnogorske zmage nad Turki. V sobanah je bila tudi polkovna zastava, pod katero se je hrabro boril proti Turkom tudi pokojni kralj Nikola. Zraven so bile tudi slike več italijanskih Vladarjev in več slik o poroki Kralja s princezino Heleno. Vladar je nato obiskal tudi pravoslavno katedralo in pri tej priliki je imel metropolit nagovor v italijanski. Izrekel je v imenu vsega prebivalstva zvestobo do Vladarja in do Kraljice in Cesarice. Potem si je Vladar ogledal grobnico vojvoda Mirka, očeta kralja Nikolaja in deda italijanske Kraljice. Vladar je na grobnico položil šopek škrlatnih cvetic. Ko je Vladar zapuščil cerkev, so se spet ponovili izrazi navdušenja črnogorskega prebivalstva. Iz Cetinja je Vladar odpotoval v Bar.

Pozdravna brzojavka Kraljici in Cesarici

Civilni Komisar pa je poslal Kraljici in Cesarici brzojavko, v kateri ji je sporočil, da je črnogorsko ljudstvo s silnim navdušenjem sprejelo Kralja in Cesarja in ga pozdravilo kot svojega osvoboditelja. Črnogorsko ljudstvo izraža tudi svoj ljubljani Kraljici in Cesarici, rojeni iz hiše Petrović, neomajno zvestobo in spoštovanje. (k)

Pozdrav Fašizma vojaškim poveljnikom

Rim, 17. maja. Vodstvo fašistične stranke je imelo pod predsedstvom Tajnika Stranke včeraj svojo sejo. V začetku so navzoči sprejeli predlog zahvalne brzojavke vrhovnemu Poveljniku vseh italijanskih Sil v Albaniji generalu Ugu Cavalleru. V brzojavki se zahvaljuje Stranka generalu Cavalleru, da je na temelju navodil Duceja pripeljal italijansko orožje do zmage. Nato so zborovalci izrazili čast vsem padlim junakom. Vojvodu d'Aosta so se zahvalili za neomajno junastvo in vztrajnost v Abesiniji. Dalje je Stranka poslala zahvalo generalu Italijanskemu Gariboldiju v Libiji za osvoboditev tega dela Imperija.

Tajnik je nato poročal o delovanju Stranke na notranjem bojišču. Posebej je poudaril velike zasluge ženskega Fascia, ki je mnogo storil za lajšanje bolečin ranjenec in nabral velike količine živil in oblek, katero je potem poslal v dar vojakom na bojišča. Fašistična mladina je pri vseh teh delih veliko sodelovala. V nadaljnjem poročilu je omenil velevažno delovanje Ministrstva za Ljudsko Kulturo, ki je stalno seznanjalo italijansko ljudstvo s političnimi in socialnimi dogodki v teku sedanje vojne.

Vsi zborovalci so z velikim navdušenjem potrdili neomajno zaupanje v Duceja in obljubili, da bodo vedno ubogali njegova navodila. Tajnik Stranke je omenil nato zakonodajna dejanja, ki jih je vlada izdala v korist ljudstva, invalidov in vojakov in za dvig narodnega gospodarstva. Za zaključek je tajnik poudaril, da je vsa Stranka strnjeno odločena, da se bo borila za zmago že naprej in da je neomajno vdana Duceju in pripravljen na vsako žrtve. (k)

Turčija kliče pod orožje

Carigrad, 17. maja. Rj. V Carigradu in v nekaterih okoliških okrajih so objavili, da morajo vsi mohamedanci od 25. do 45. leta, ki še niso opravili vojaške dolžnosti, dne 22. maja nastopiti svoj vojaški rok.

Napetost med Arabci v Palestini

Washington, 17. maja. Poročilo, da je bil general Wilson imenovan za glavnega poveljnika angleške vojske v Palestini in Transjordaniji, tolmači ameriški tisk kot dokaz za težko stanje v teh krajih. Kljub zanikanjem angleške propagande je jasno, da ukrepi angleških oblasti niso zadostovali, da bi zatrli arabsko gibanje, ki je v polnem razvoju in katero utegne prevrniti ves red v angleškem mandatnem ozemlju. Položaj Angležev v Palestini je predmet razprav v ameriški vladi, ker vsa ta poročila o položaju znova potrjujejo, da polagoma pojenjuje moč angleške imperije.

Jeruzalem, 17. maja. Angleška vlada v Palestini je sklenila objaviti zakonski osnutek, po katerem naj bi bil ustanovljen prostovoljski zbor za obrambo Palestine. Palestinski prostovoljci pa se ne bi borili samo doma v Palestini, pač pa bi jih angleške oblasti poslale tudi na druga bojišča, kjer bi bilo to potrebno. Zaradi takšnega sklepa britanske vlade v Jeruzalemu je nastalo med tamkajšnjim arabskim prebivalstvom veliko vznemirjenje, kajti Arabci vedo, da hočejo Angleži te prostovoljce poslati tudi proti Iraku, ki je zadnje čase začel boj za osvoboditev tudi vsega arabskega sveta. Iz arabskih krogov se sliši, da se bodo Arabci z vso silo uprli, če bi Angleži skušali uveljaviti svoj sklep in začeli Arabce pošiljati v omenjeni prostovoljski zbor. (k)

Naredbe Kr. Komisariata

Ureditev rabe državne zastave

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč potrebno, da se uredi raba državne zastave,

odreja:

Clen 1. V Ljubljanski pokrajini razobešajo državno zastavo državna oblastva in javni uradi, kakor tudi zasebniki ob državnih praznikih in pomembnejših javnih svečanostih, katere dovoli visoki komisariat.

Razobešanje zastav po zasebni pobudi je zato prepovedano.

Clen 2. Italijanska državna zastava je edina, ki se praviloma sme razobešati; izjema velja samo za konzularne urade tujih držav.

Kadar izjemoma dovoli visoki komisariat razobešanje zastav ali praporov tujih držav, se mora poleg njih vselej razobešiti državna zastava, ki jo je treba postaviti na častno mesto.

Clen 3. Raba državne zastave s Savojskim grbom in krono nad njim je pridržana državnim oblastvom. Druga oblastva in zasebniki razobešajo italijansko trbarstvo s grbom ali brez njega.

Prepovedano je razobešanje obledelih ali zamazanih zastav.

Clen 4. Ob praznikih in svečanostih, navedenih v čl. 1. in ob drugih dovoljenih priložnostih mora biti državna zastava razobešena od zore do sončnega zahoda.

Clen 5. Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana, dne 14. maja 1941-XIX.

Kr. Komisar

za Ljubljansko pokrajino:

EMILIO GRAZIOLI

Postavitev novega sekvestra

Zanatski banki kraljevine Jugoslavije, a. d.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino

odreja:

Na mesto komendatorja Angela Nikole Donnina se postavlja Zanatski banki kraljevine Jugoslavije, s sedežem v Beogradu, glede njenega poslovanja v Ljubljanski pokrajini za sekvestra cav. ul. dr. Karla Seala.

Ta odredba se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, 14. maja 1941-XIX.

Kr. Komisar

za Ljubljansko pokrajino:

EMILIO GRAZIOLI

Ob dveh pomembnih obletnicah

Te dni mineva 50 let, odkar je izšla po vsem svetu znana in zelo pomembna socialna okrožnica papeža Leona XIII. »Rerum novarum«, in deset let, odkar je izdal papež Pij XI. nič manj slavno in važno okrožnico »Quadragesimo anno«. V časopisju smo želeli, da bodo po nekaterih katoliških državah to veliko obletnico tudi na zunanjo slovesno obhajali. Proslava obletnice okrožnice »Rerum novarum« in »Quadragesimo anno« je v polni meri upravičena, saj so bili v njih postavljeni temelji katoliškega socialnega programa, saj sta ravno ti dve okrožnici dali katoličanom idejno in praktično smernice za socialno delo. Tudi pri nas smo se pripravljali na večje zunanje slovesne proslave teh dveh najvažnejših dogodkov v zgodovini katoliške socialne dejavnosti, po čem nas drugi dogodki prehiteli, zato pa se jih hočemo vsaj na kratko spomniti v našem listu.

Petnajstega maja leta 1891. je izdal papež Leon XIII. okrožnico »Rerum novarum« z namenom, zavezati rastoči val brezverskega socializma, ki je organiziral delavstvo na materialistični osnovi ter se je v prvi vrsti obračal proti cerkvi, predvsem pa jo je kadal zato, da bi s svoje strani opozoril svet na važnost socialnega vprašanja ter bi obenem že nakazal osnovne smernice za njegovo rešitev. Tako kaže »Rerum novarum« na velik gospodarski boj, ki se bje pred našimi očmi, in na veliko bedo delovnih stanov. Socialno vprašanje je predvsem delavsko vprašanje. Nobenega dvoma ni, da se je treba zavzeti za delovne stanovce, prvi okrožnica, pri tem pa ni mogoče iti z materialističnim socializmom, ki hoče odpraviti zasebno lastnino in vse izenačiti na podlagi skupne lasti. Takšen socializem je krivičen, ker je zasebna last po naravnem pravu upravičena. Tudi delavec si želi toliko pridobiti, da bo lahko imel svojo družino in lasten dom. Tak socializem je tudi prevaran, ker bi z revolucijo razdril ves družabni red, vrigel državljane v najnižjo sužnost in jih izenačil le v bedi.

Za resnično pomoč delavstvu se morajo po naših okrožnicah »Rerum novarum« združiti Cerkev, država in delovni stanovci sami. Cerkev zajema iz evangelija nauke, ki lahko edini izravnavajo notranji razdor v družbi. To so krščanski nauki o pravičnosti, ljubezni in bratstvu. Cerkev daje tudi moč, da je lažje, kar je naravi sami težko. Država mora braniti pravice vseh, predvsem pa pravice delovnih stanov, ki si sami ne morejo pomagati. Država mora skrbeti za socialno blaginjo s pametnim socialnim zakonodajstvom. Delovni stanovci naj si v varstvu države pomagajo predvsem z lastno organizacijo. Na koncu papež še posebej opozarja, da brez krščanskega pravnege prepoveda ni upanja na lepšo bodočnost.

Štirideset let pozneje je izdal papež Pij XI. okrožnico »Quadragesimo anno«. V tej okrožnici navaja pregled dotedanjega socialnega dela ter na kratko nakazuje, kako je potoval socialni razvoj v štirideset letih, kako se je razvil socializem na

eni strani v skrajni komunizem, na drugi strani pa v zmerni socializem. V tem času se je razvil tudi kapitalizem v brezumno kapitalistično samostojno, na drugi strani pa so socialne reforme izboljšale položaj delavstva na socialnih osnovah, ki jih je podal že Leon XIII. Namen nove okrožnice je bil obnoviti spomin na vse dobro, ki so tako obilno potokele iz Leonove okrožnice za vse katoliške Cerkev in vse Sloveštvo. Drugič pa je hotel Pij XI. obraniti nauk velikega učitelja v socialnih in gospodarskih vprašanjih nekaterih pomislekov in nekatera poglavja obširneje pojasniti. V prvem delu »Quadragesimo anno« govori Pij XI. o dobrotah, ki so potokele iz okrožnice »Rerum novarum« glede na to, kaj je storila Cerkev, država, delodajalci in delavci sami. V drugem delu jasno podaja avtoritativni nauk Cerkev o socialnih in gospodarskih vprašanjih glede lastninske pravice, kapitala in dela, o odrešitvi proletarcev, o pravičnih plačah, nato pa sledi znamenito poglavje o obnovi socialnega reda. Tretji del govori o velikih spremembah izza Leona. Sklepa poglavja so posvečena obnovi navedenih, kako to doseči. Papež posebno nujno nasvetuje duhovniški in laični apostolat med delavstvom, posebej pa še med mladino.

Vojni čas so zdaj in zdi se, kakor da bi socialno vprašanje stopilo nekoliko v ozadje. Vprašanje pa je, če niso vsi današnji strašni dogodki v mnogodestni tujaniji izraz notranjega socialnega vrenja. Po končani sedanjosti vojni bo moral nastopiti s mirom tudi novi socialni red in dolžnost vseh katoličanov je, poznati osnove katoliškega so-

cialnega nauka in se pripravljati na novo razdobje medsebojnega socialnega sožitja, ki mora priti in bo prišlo. Naša dolžnost je, da mu damo katoliški obraz. Kdor bi skušal te osnove prezreti ali jih z molkom obiti, ta bi spatil ves socialni nauk katoliške Cerkev. S korporativno idejo je dal Pij XI. praktično pobudo, kako naj se delavstvo reši proletarstva. Prej so bile sicer tudi med nami debate glede obveznosti in daljnosežnosti papeških socialnih okrožnic, toda danes moramo še prav posebej poudariti, da je bistvo teh okrožnic ne morda njihova tehnična stran, marveč mnogo bolj duh, ki jih preveva in oživlja. In ravno ta duh, ki naj popolnoma vse bodajo socialne reforme, je vodilna nit kakor za krščansko socialno znanost, tako tudi za delavske socialne ustanove v onih družbi. Če bi svet — ali recimo kar odkrito — že bi vsaj katoliški svet brez pomislekov in oklevanja lojalno sledil v teh dveh okrožnicah nanizanim načelom, bi bilo mnogo bolečih ran sedanje družbe že ozdravljenih. Upoštevati pa moramo še neko važno dejstvo: okrožnice vsebujejo katoliška socialna vodila. Zato nihče en more in ne sme vzeti okrožnicam tega bistveno katoliškega duha, ki jim šele daje pravi značaj in pravo vrednost. Ni torej dovolj, sklicevati se na okrožnico samo zaradi nakazanih poklicno stanovskih ali socialnih reform, ne pa se ozirati na poglobitev verskega življenja in misljenja, ki ga okrožnica stavi kot pogoj za resnično dosego in izvedbo vsega drugega.

Naj nam bo ta skromni spomin na okrožnici »Rerum novarum« in »Quadragesimo anno« zopet na vzpodbuda za poživilno delo za kraljestvo pravičnosti in ljubezni. Naj nas zopet prebudi duh vzvišenih in odrešilnih papeških naukov, teh svetlih vodil v temi nesreč in zmot.

Francija v novem redu

Von Ribbentrop prihaja v Pariz — Angleži groze Franciji

Bern, 17. maja. a. Po poročilih, ki so prispela iz Vichyja, se zdi verjetno, da bo v kratkem prispel v Pariz nemški zunanji minister von Ribbentrop. Pravi, da bo pri tej priliki sestavil neko skupno nemško-francosko izjavo, podobno tisti, ki je bila dana 6. decembra 1938. Kakšna bo podrobna vsebina te pomembne izjave, še ni točno znano, vsekakor pa naj bi vsebovala — tako pripominjajo v tujakih krogih — priključitev Francije k novemu evropskemu redu, poleg tega pa tudi formalna ozemeljska jamstva od strani nemškega Reicha.

Rim, 17. maja. Včerajšnje angleško časopisje kaže vse znake nervoznosti. Obstajajo tudi tehtni razlogi za to, da so komentatorji večine londonskih listov začeli zgubljati svojo tradicionalno britansko hladnokrvnost. Najbolj pa jezi Angleže dejstvo, da so nemška letala prispela v Irak, kakor jim je to sporočilo poveljstvo iz Kaira. Angleški listi vidijo v tem dejstvu grožnjo za najnovejšo strateško načrte Velike Britanije in uvidevajo, da drug za drugim padajo njihovi politični načrti. Ko je bila Anglija izgnana iz Norveške in Belgije, iz Francije in Balkana in s tem odstranjena z evropske celine, je poskušala začeti igrati na arabsko karto. Toda ta karta grozi, da bo začela med prsti goreti. Poročilo, da so v Irak prispela nemška letala in da so pristala spotoma na sirijskih letališčih, ne da bi francoske mandatne oblasti temu nasprotovale, je močno vznemirilo britanski tisk. Ko razpravlja o nedavnem Petainovem govoru o francosko-nemških odnosih, začne angleški tisk naslavljanje na račun svoje bivše zavezniške grožnje in hude obtožbe. Navzlic svojem izdajstvu pri Dunkerqueru, navzlic napadu na Oran in navzlic napadu na Dakar ima britanski tisk še vedno pogum, da meče očitek na svojo bivšo zaveznico, ker se ni hotela vreči v ponovno katastrofalni prepad in da se ni hotela oprijeti hegemonističnih sanj, temveč se je priključila novemu evropskemu redu in se je s tem končno rešila pred popolnim polomom. Listi groze Franciji in tako pravi »News Chronicle«, da je Francija potegnila krinko raz obraz in zato je dolžnost angleške vlade, da brez odlašanja stori vse potrebne ukrepe proti najnovejšim dogodkom v Franciji.

Angleži izpraznjujejo Gibraltar

Algeiras, 17. maja. Rj. Nova poročila iz Gibraltarja potrjujejo, da narašča nerazpoloženje med civilnim prebivalstvom, ki je proti temu, da bi se izselilo. Protestne manifestacije se vedno bolj množijo. Angleško poveljstvo ne

Angleži zgubili 18 pomožnih križark

Berlin, 17. maja. b. Po poročilih nemškega radia je Velika Britanija dozdaj izgubila že 18 pomožnih križark. To dejstvo dokazuje, kako učinkoviti so bili dosedanjí nemški letalski napadi na angleške konvoje, ki so bili močno zavarovani s križarkami in kako občutni so zaradi tega nemški udarci na angleške pomorske prevoze. Za ladijske spremljave so križarke najspodobnejše in zaradi tega tudi najdragocenejše. Od potopljenih 18 angleških križark, so bile tri takšne, ki so imele nad 20.000 ton, osem od 15 do 20.000 ton, štiri od 10 do 15.000 ton ter končno še tri izpod 10.000 ton.

Amerika Angliji ne bo mogla dati dovolj pomoči

Sodba Italijanske revije »Relazioni Internazionali«

Rim, 17. maja. Tednik »Relazioni Internazionali« razpravlja v posebnem članku o položaju Londona in Washingtona sprito sedanjega vojnega razvoja in prihaja do zaključka, da je položaj Anglije vedno težji. Kajti vojaške operacije zavzemajo ravno nasprotno naglico, kakor pa so jo Angleži želeli. Mehānizirane sile osiše povzročajo Angliji vedno hujše udarce, in za Angleže se vedno bolj večajo razdalje bojišč, ki bi jih oni morali obvladati. Angleži so sedaj že prepričani, da s svojimi lastnimi silami ne bodo več mogli premagati udarcev, ki jim jih zadaja osiše. Vodilne kroge vedno bolj skrbe dogodki na bližnjem Vzhodu. Upanje Angležev je pričakovanje ameriške materialne pomoči. Kajti Amerika ima mogočno industrijo in more hitro preusmeriti svoj industrijski stroj za vojne namene. Toda Angleži naj ne pozabijo, da sta državi osi že s prvega trenutka računali na to, da za Anglijo s svojimi tremi in sta se temu primerno tudi pripravili. Kakršnakoli naj že bo pomoč Amerike Angležem, v nobenem primeru ne bo mogla biti učinkovita. Kajti, kakor je Hoover povedal, ameriški narod ni edin v pogledu na sedanjo vojsko. Strateški položaj za Angleže je absolutno neugoden. Treba se je vprašati, koliko živeži in streliva, pa čeprav je v velikih množinah pošiljajo Amerikanci,

more doseči Anglijo in v kakšnem stanju. Kar se tiče škode, ki so jo angleška letala povzročila Nemčiji, je treba upoštevati, da delajo danes za os že najbolj oddaljene industrije, in da rušenje angleških letal na vojni potek ne more nič vplivati, ker ne zadene življenjskih središč. Vojaške operacije osi so potisnile Anglijo že daleč iz evropske celine. Os more učinkovito nadzirati vsa pomorska in zračna oporišča Angležev v Sredozemlju. Tudi, če Angleži dobivajo pomoč iz Amerike po Rdečem morju in skozi Suez, ne more to spremeniti težavnega položaja Angležev v Bliznjem Orientu in Egiptu. Položaj za Anglijo je skratka izredno težaven in sile osi ne bodo v ničemer dopustile, da bi se izboljšal.

Stanovanjska stiska v Liverpoolu

Berlin, 17. maja. b. Da mora angleško pristaniško mesto posvečati veliko skrb med drugim tudi stanovanjskemu vprašanju, dokazuje poročilo, ki pravi, da je mestni svet v Liverpoolu moral začeti številna zasebna stanovanja premožnejših ljudi, ker toliko prostorov dosedanjí stanovanalci ne potrebujejo, kajti treba je pomisliti tudi na tiste, ki so v zadnjem času ostali brez strehe in ki jih je vedno več. Ni da bi eni imeli razkošno oprem-

mara povedati, kam bo odpeljalo izseljenec. To pa najbolj razburja prebivalstvo.

Algeiras, 17. maja. Rj. Semkaj je prišel iz Tangerja španski poslanik v Egiptu in je takoj nadaljeval svojo pot v Madrid.

Amerika zaplenila 12 francoskih parnikov

Washington, 17. maja. Rj. Jeza Washingtona zaradi vojaških in političnih uspehov osi je nedanoma silno izbruhnila v trenutku, ko se je izvedelo, da vlada v Vichyju razumeva novo evropsko stvarnost in ko so v Ameriki izvedeli za Petainov govor. Rooseveltovo izjavo, ki poziva francoski narod k uporabi, so takoj razglasili po vseh ameriških radijskih postajah na kratke valove, temu pa je sledila takojšnja zaplemba vseh francoskih parnikov, ki so v ameriških pristaniščih.

Pred tem sklepom sta Hull in Sumner Welles obiskala predsednika, ki mora še biti v svojih sobah, ker ni še popolnoma ozdravel. Po tem razgovoru je zunanji minister Hull takoj razdelil časnikarjem Rooseveltov sklep. Sklep o zaplenbi parnikov so izvedli istočasno v vseh ameriških pristaniščih, seveda po načrtu, ki je bil že prej izdelan. V newyorškem pristanišču so zaplenili pet parnikov, in sicer veleparnik »Normandie«, ki mu je poveljeval kapitan Baylis, drugi poveljnik newyorških pristaniških straž. Okrog 20 stražnikov je zdaj na parniku. Šest drugih francoskih parnikov so zaplenili v San Franciscu, New Orleansu in v San Pedru. Skupaj so zaplenili 175.000 ton. Drugi francoski parniki pa ravno opravljajo svojo službo na morju.

Ameriški mornariški minister govori za vojno

Philadelphia, 17. maja. Ko so ameriški vojni mornariki izročili novo oklopno bojno ladjo »Washington«, je mornariški minister Knox še enkrat govoril o potrebi takojšnjega posega Združenih držav v vojno. V govoru je mornariški minister dejal, da gre v tej vojni za dosedaj pomorske nadmoči in da morajo Združene države, ne da bi pošiljale konvoje, najti drugi način, s katerim bodo lahko izročale Angliji vojni material. (k)

O poslanici bivšega jugoslovanskega kralja

Rim, 17. maja. Rj. Angleška uradna agencija je danes razširila poslanico, ki jo je baje postal mladi bivši kralj Jugoslavije iz svojega pribežališča na bližnjem Vzhodu. Otroški kralj bi naj bil med drugim izjavil to, kar dokazuje, da je še vedno slabo poučen, še slabši pa so nasveti, ki mu jih dajejo. V spomenici bi naj stalo med drugim:

»Ce se je sovražna potrosila zbiti Jugoslavijo, vendar se mu ni posrečilo in se mu nikdar ne bo posrečilo zlomiti granitne edinstvi naroda srbsko-hrvatsko-slovenskega.«

Se pustimo ob strani presojo o resničnosti ali pa tudi o vrednosti vira, ki je tako na slabem glasu, vendar njegova objava dokazuje popolno pomanjkanje vesti pri Angležih, ki so kakor znano izdali bivšo Jugoslavijo, sedaj pa izrabljajo nevednega dečka, ki so ga napravili za kralja v trenutku, ki je bil izredno važen za zgodovino na Balkanu.

S tem v zvezi prihaja iz Londona še drugo poročilo, ki je podobno poročilo o bivšem kralju Petru. Rooseveltov sin, ki je bil kakor je znano od svojega očeta poslan za opazovalca na bližnji Vzhod, je zaprosil za avdienco pri mlademu kralju, ki ga je tudi takoj sprejel. Po običajnih ceremonijah je suveren vprašal Rooseveltovega sina, ali je Amerika pripravljena nuditi potrebna letala za obnovu bivšega jugoslovanskega letalstva. James Roosevelt je izvekel iz žepa knjižico in vprašal preprosto: »Koliko jih želi Vaše Velikanstvo?«

Ijena stanovanja s številnimi sobami, drugi pa ne bi imeli niti strehe nad glavo. Tudi »Daily Mail« piše, kako zelo se množijo številni brezdomci in da zato ni preostajalo mestnemu svetu drugega, kakor da za te nevedneže pošlje stanovanja pri tistih, katerih hiše so še cele in ki se lahko zadovolje tudi s skromnejšimi stanovanji.

Vojaške priprave ob Tihem oceanu

Moskva, 17. maja. Glasilo sovjetske vojske »Krasnaja zvezda« piše o velikih spremembah, ki so nastale v vedenju Združenih ameriških držav do Filipinskih otokov glede njihove obrambe. List piše, da so Združene ameriške države v nasprotju s prejšnjim svojim vedenjem, zdaj prezaposlene z obrambo Filipinov, ter pripominja: Zdjaj so Filipini skupno s Singapurom in drugimi angleškimi pomorskimi oporišči postali prednja obrambna postojanka, ki dovoljuje Združenim državam, da v primeru spopada postavijo tja močne pomorske formacije na področju južnega morja. Po pisanju istega časopisa naj bi se sestali na konferenco šefi britanske in ameriške službe in govorili o skupni obrambni politiki, ki da temelji na četverokotu Manila — Borneo — Port Darwin — Singapore. Vsi ti ukrepi — pravi »Rdeča zvezda« — in poleg tega še veliki krediti, ki so jih Združene ameriške države namenile za svojo mornarico in vojsko za obrambo Filipinov, predstavljajo poskus, da bi ti otoki postali glavni činitelji ameriške obrambne politike na Tihem morju. (k)

Tokio, 17. maja. Poročajo, da so v Singapoor prišle številne britanske čete ter mnogo mornariškega osebja. Vest je uradno potrjena iz angleškega vira. Neko britansko sporočilo pravi o več tisočih mož, med katerimi so oddelki top-

ništva ter pomorskega letalstva. Istočasno s temi četami so prispela velike množine ameriškega orožja. (k)

Chicago, 17. maja. »New York Times« piše, da je imel avstralski ministrski predsednik Menzies večeraj razgovor z angleškim veleposlanikom lordom Halifaxom, ki se zdaj mudi v Chicago. (k)

Singhaj, 17. maja. Rj. Angleški dnevniki prinašajo pod velikim naslovom novice o dogodkih v havajskih vodah, da bi dvignili moralo Angležev in Američanov, ki žive na Kitajskem. Pravi, da so oblasti utrdile tudi Filipinske otoke in okrepile posadke in da je na Malajskih otokih 100.000 Angležev. Te novice bi naj tudi Kitajce spravile o angleške mreže. Dosedaj se Kitajci niso marali prijavljati v angleško službo, ker menijo, da je položaj Anglije preveč kočljiv.

Sovjetski parnik zadržan v San Franciscu

Washington, 17. maja. Rj. Objavljeno je bilo, da je sovjetska vlada uradno protestirala pri ameriški vladi, ker so v San Franciscu pridržali ruski tovorni parnik, ki je vozil volno in kože iz Argentine in Urugvaja.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 17. maja. Vrhovno nemško armadno poveljstvo sporoča:

Podmornica pod vodstvom kapitanskega poročnika Schewaja poroča, da je potopila 5 angleških trgovskih ladij, skupaj 33.612 ton.

Bojna letala na morju vzhodno od Škotske in severozahodno od Irse so uničila tri oborožene sovražne trgovske ladje, ki so imele skupaj 16.000 ton. Zadelo so s polnimi zadetki še dve drugi ladji.

Skupine letal so zadnje noč več ur dolgo napadale oboroževalne tovarne nekega mesta v Midlandu z dobrim uspehom. Pri tem so zbila eno angleško letalo. Bojna in lovška letala so napadala ponoči in podnevi angleška letališča, s posebnim uspehom pa letališče Hawking. Na letališču St. Eval so zadetki povzročili veliko škodo v vseh zavetiščih na vzletiščih.

Pomorsko topništvo je obstrlejevalo sovražne ladje, ki so se skušale približati Kanalski obali, ter jih prisililo k umiku.

V Severni Afriki so čete nemškega afriškega zbora pri Tobruku uspešno izvršile več podjetij ter so zajele več ujetnikov. Dva sovražna oklepna vozova sta bila razdejana.

Angleške sile, ki so vdrle v Sollum in trdnjavo Capuzzo, so bile z drznim protinapadom spet vržene nazaj proti vzhodu. Sollum in trdnjava Capuzzo kakor tudi vse prejšnje postojanke so spet v rokah afriškega zbora. Nemška bojna letala so z dobrim učinkom sodelovala v bojih pri Tobruku in Sollumu.

V Sredozemlju so enote nemškega letalstva v noči na 16. maj in večer večkrat uspešno napadale luko in letališča na otoku Maliti.

Sovražnik je zadnje noč s šibkimi silami bil nad zahodno Nemčijo, kjer je tjavden zmetel več razdrilnih in zaigalnih bomb na manjše tovarne, ne da bi bil napravil kako večjo škodo. Močni lovci in pomorsko topništvo so sestrelili dva sovražna letala.

Angleški letalski napad na Berlin — odbit

Berlin, 17. maja. Skupine angleških letal so preletele v noči na petek kraje v Severni in Zahodni Nemčiji. Na nekatera mesta v Severni Nem-

Il Re Imperatore a Cettigne

Cettigne 16. Ad un mese dalla sua liberazione, avvenuta per virtù degli eroici soldati d'Italia, il popolo montenegrino ha vissuto oggi una indimenticabile giornata di appassionato entusiasmo per la visita del Re e Imperatore. La popolazione di Cettigne ha in poche ore pavesato a festa la città, imbandierando tutti gli edifici fino alle più modeste abitazioni private con vessilli dai colori montenegrini e italiani. Il tempo che nelle scorse settimane si era mantenuto costantemente cupo e piovoso, stamane è splendido e un sole magnifico illumina la conca dove è costruita Cettigne colorando vivamente tutta la cerchia delle circostanti, montagne e facendo splendere le cime del Lowcen, zoperte ancora di neve. La popolazione si è riversata sulle strade; molti vestono il pittoresco costume nazionale. Il Re Imperatore partito da Scutari alle prime ore del mattino è giunto in automobile a Podgorica, accolto da entusiastiche acclamazioni degli abitanti, alle ore 6,45 e dopo aver passato in rivista il 93 reggimento fanteria che era schierato con bandiera e musica sul percorso del corteo reale, ha proseguito per Cettigne.

All'ingresso della città attendevano il Sovrano il commissario civile Mazzolini e il comandante la divisione. Alle 9,15 l'automobile reale preceduta da una vettura staffetta e seguita da un'altra è giunta alle porte della città. Il commissario civile e il comandante la divisione rendono omaggio al Sovrano che invita il commissario civile a prendere posto nella sua automobile. Il Re Imperatore è subito fatto segno ad entusiastiche manifestazioni da parte della popolazione riversatasi sulle vie e che inneggia al Sovrano, alla Regina e Imperatrice e al Duca. Il Sovrano ammira compiaciuto questa manifestazione popolare ardente e schietta. La manifestazione continua in un crescendo di entusiasmo lungo tutto il percorso fino alla residenza del commissariato dove il Re Imperatore che veste l'uniforme da campo di primo maresciallo dell'Impero, scende dall'automobile seguito dal generale di campo ammiraglio Bonetti.

Davanti all'ingresso del palazzo della residenza sono le personalità montenegrine tra cui alcuni vecchi aiutanti del Re Nicola, funzionari dell'ex regno montenegrino e signore, tutti in costume nazionale. Vi è anche un gruppo di ex ufficiali montenegrini che hanno il petto coperto di decorazioni. Il Re Imperatore si sofferma con alcuni di essi e ne riconosce alcuni con i quali si intrattiene a conversare rievocando le visite fatte a Cettigne nel 1896 in occasione del suo fidanzamento con la principessa Elena e nel 1910 per l'incoronazione del Re Nicola. Il com-

missario civile gli presenta le notabilità montenegrine e i funzionari italiani. Il presidente della consulta tecnica montenegrina, ex ministro Popovic che ha al fianco il metropolita e i membri della consulta rivolge al Sovrano un indirizzo di omaggio.

Cettigne, 16. Agli evviva lanciati dal presidente della consulta tecnica montenegrina rispondono tutti i presenti con un altissimo grido di Evviva tre volte ripetuto.

Il Sovrano stringe la mano all'ex ministro Popovic e quindi si intrattiene con varie personalità montenegrine, informandosi sulle loro famiglie e sulle loro vicende e interessandosi particolarmente ad ogni risposta. Con il metropolita della chiesa ortodossa montenegrina, Gioacchino, il Sovrano parla lungamente in lingua italiana e il metropolita risponde in italiano. I popolani, i contadini, gli umili artigiani, i pastori convenuti dalle campagne, si ammassano e si stringono lungo il percorso seguito dall'automobile e continuano ad acclamare. Anche gruppi di militari tedeschi di passaggio per Cettigne elevano il loro vibrante saluto alla Maestà del Re Imperatore che risponde a tutti sorridendo e salutando.

Nella piazza antistante il palazzo reale dei Petrovic è schierato il secondo battaglione della 108 legione Camicie Nere che saluta il Sovrano alla voce, levando in alto i pugnali, mentre la musica intona la Marcia Reale e Giovinetta cui fanno eco le grida della folla. Il Sovrano si sofferma un istante a guardare la

casa ove egli abitò durante il suo soggiorno a Cettigne per il fidanzamento, casa che è dirimpetto al palazzo reale.

Il Re Imperatore entra quindi nel palazzo reale che è ora trasformato in museo.

Con visibile emozione il Sovrano visita le camere della Regina Milena e la camera dove la Regina e Imperatrice Elena visse da Principessa: tutto è rimasto come in quei tempi e il Re osserva minutamente ogni particolare. Dopo breve sosta, il Sovrano procede verso la cattedrale ortodossa di S. Giorgio, mentre la campana suona a festa. Sulla scalinata è il metropolita e il clero con ricchi paramenti di festa splendenti di oro e di gemme.

Il Sovrano entra nel tempio che visita attentamente, soffermandosi presso la tomba del Granduca Mirko padre del Re Nicola e nonno della Regina Imperatrice. Sopra il sarcofago il Sovrano depone un fascio di rose scarlatte.

Il corteo reale prosegue per Antivari. Il commissario civile ha inviato alla dama d'onore della Maestà della Regina Imperatrice il seguente telegramma: Vi pregherei di volervi benignare di comunicare alla Maestà della Regina e Imperatrice che il feroce popolo di Cettigne ha oggi accolto in tripudio ed in esultanza la Maestà del Re e Imperatore e lo ha salutato liberatore con riconoscenza e unanime devozione, mentre dal monastero la storica campana avvezza a suonare nelle feste della famiglia Petrovic riprendeva dopo oltre un ventennio la sua funzione e il popolo che commosso ne ascoltava il glorioso tintinnio, accoglieva nell'osanna il nome dell'ospite Augusto a quello di Elena di Savoia Petrovic nella fiduciosa speranza di poterle ripetere qui il suo amore e la sua devozione. Commissario civile Mazzolini. (K)

Človek človeku — volk

Največji sovražnik človeka je — človek. Povsod vidiš isto, vidiš ljudi, ki drug drugemu spreminjajo življenje v pekel; ljudi, ki same sebe oropajo najlepših trenutkov; ljudi, ki prijazne oči otroka tolžajo s solzami in ki lučajo kamenje v najbolj oddaljene kotičke človeške zadovoljnosti. To staro nesoglasje je postalo s stoletji zmeraj hujše, zlasti se še poveča v dobach vojne, tako da je neki modrec dejal, da je »vojna mati vseh stvar«. Dokler seže človeški spomin, je zmeden duhov in raznolikost milijen zmeraj prvi in poglavitni vzrok vsakršnih majhnih in velikih vojsk, vseh sovražnosti, krivic, solz in žaloiger, Zatorej je resnično: Človek človeku — volk.

Nevidna bremena, ki nam jih naloži občevarje s drugimi ljudmi, povzročajo, da je življenje slehernega človeka en sam križev pot. Kdor pa hodi po svojem križevem potu tako, da se jasno zaveda, da hodi po stopinjah božje volje, temu se bo la strma, prašna in kamenita pot spremenila v zveličavno pot, ki po njej hodijo junaki in svetniki. Zakaj slebena beseda in kretnja takih ljudi je povečana s blagoslovom požrtvovalnosti v imenu Boga. Kdorkoli razvedri oči trpečega človeka z veselimi dobrohotnimi besedami; kdor podpira človeka, ki je blizu smrti, pri njegovi drhteči hoji; kdor olajša pot delavcu-trpinu s spoštljivim ravnanjem in prijaznim vedenjem; kdor povsod, koder biva in hodi, jemlje bremena s pleč svojih bližnjih, ta spravlja pri slehernem svojem koraku življenja radosti na dan, mimo katerih jih je slo na tisoče kot slepi dalje. Zakaj, saj človek ni nikoli bolj zadovoljen, kakor če more komu kaj dobrega storiti in se žrtvovati zanj. Kako da so vojaki na bojiščih navzlic vsem težkostim in nevarnostim tako navdušeni? Ker se zavedajo, da se borijo za milijone žensk in otrok in takih, ki so potrebni varstva.

Kristus je videl ves svet, kakršen je, in je spregovoril odredilne besede: »Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!«. Njegov učenec pa je dejal: »To je njegova zapoved, da naj drug drugega ljubimo.« V vsakdanji govorici pa je to izrekel sv. Pavel: »Drug drugega bremena nosimo.« To je tako preprosto in skromno povedano, in vendar bi moglo biti s tem priduženo lice zemlje. To je najfinjša in najboljša, kar koli si je kdaj mogla izmisliti modrost vseh narodov in vseh časov.

Gospodarstvo

Označba vseh cen obvezna

Pristojna oblastva v Ljubljani so dala navodila, po katerih morajo biti vsi predmeti označeni s cenami v dinarjih in v lirah. Ta določba ne velja samo za cen predmete, ki so pod kontrolo cen, temveč za vse predmete, tako da niso izvzeti niti luksuzni predmeti (zlatnina, kozuhovina itd.). Cene morajo torej biti označene za vse predmete v izločbah!

Kdor torej ne bo imel označenih cen, bo najstrožje kaznovan in Zdrženje trgovcev v Ljubljani odklanja vsako odgovornost za vse one, ki ne bi sledili nalogu oblastev. Torej: Označite vse cene v izločbah takoj!

Spremembe v dodelitvi živil v Nemčiji

Objavljeni so uradni podatki o dodelitvi živil v Nemčiji v dobi od 2. do 29. junija, torej v 24. delitveni dobi. Spremembe v primeri z dosedanjimi dodelitvami niso znatne, vendar jih v naslednjem navajamo:

Skupna dodelitev masti ostane nespremenjena, pač pa je povečana dodelitev masla za normalne potrošnike, znižana pa dodelitev margarine, ker je pričakovati, da bo poleti več masla na razpolago, dočim bo prihranjeno mnogo na surovinah, ki so potrebne za izdelovanje margarine.

Dodelitev mesa bo zmanjšana za normalne potrošnike v dobi poletnih mesecev za 100 gramov tedensko, dočim ostane nespremenjena za otroke in tečake. Skupni obrok mesa bo znašal od 2. junija dalje: za normalnega potrošnika 400 gramov, za tečaka 800 gramov in za delavce v najbolj napornih posli 1000 gramov tedensko.

Novost je tudi v tem, da se lahko zamenjajo karte za kruh za karte za sladkor, ki je potreben za kuhvanje v poletnih časih.

Dunajski »Völkischer Beobachter« utemeljuje znižanje obroka mesa s tem, da je to ukrep, ki je usmerjen v napreje. Opozarja na to, da je vedno več vojakov pod orožjem. Poleg tega je vedno več težakov zaposlenih v industriji. Skupno število vojnih ujetnikov presega sedaj 2 milijona ljudi, s srbskimi vojnimi ujetniki jih je dva in ena tretjina milijona. Nadalje dela danes v Nemčiji nad 1 milijon inozemskih delavcev.

Zaradi onemogočenega uvoza inozemskih strojev bo letos predvidoma veliko povpraševanje po smrekovem čreslu, za katerega se bodo nedvomno dosegle zelo lepe cene. Zaradi tega svetujemo vsem posestnikom in lesnim trgovcem, da obelijo vsako posekano smreko ter čreslo lepo posuše, kar bo sigurno v njihovo ter splošno gospodarsko korist.

Ljubljanska borza za blago in vrednote ima občni zbor dne 30. maja ob 16 v borzni prostorih, Gregorčičeva ulica 27 (Trgovski dom). Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev, odobritev bilance, volitve petih članov borznega sveta, petih članov finančnega odbora in 14 članov borznega razsodišča. Če bi bil ta občni zbor nesklepčen, bo drug občni zbor 5. junija 1941 ob 16.

Darujte za starološki »Dom slepih«

zavod za odrasle slepe! Čekovni račun št. 14.672 - »Dom slepih«, Ljubljana

Trgovinski register. Pri tvrdki F. P. Vidic et Comp. je vstopil družbenik dr. Dečman Anton, poslovodja v Ljubljani, zaradi česar je nastala javna trgovska družba.

Občni zbori delniških družb: Prometna banka v Ljubljani 28. maja ob 16 v lastnih prostorih. (Na dnevnem redu je poleg obravnave računskega zaključka tudi volitev nadzorstva za leto 1940.) Delniška tiskarna 31. maja ob pol 18 v družbeni pisarni (bilanca, volitev nadzorstva). Vzemajna zavarovalnica 4. junija ob 16 v poslovnih prostorih (bilanca, volitev članov nadzorstva in preglednikov računov).

Dunajska Länderbank je odprla podružnico v Mariboru. Znana dunajska velebanka »Länderbank«, delniška družba, je odprla svojo podružnico v Mariboru, ki je že začela poslovati. Poslovni prostori podružnice so v Gosposki ulici št. 24, kjer je bila prej nastanjena podružnica Prve hrvatske štedionice iz Zagreba.

Na grobu dr. Kulovca v Belgradu

Parcela 111/a, številka 442. Ti dve številki vodita in pripeljeta h grobu, kjer je pokopan dr. Franc Kulovec, gradbeni minister, ko je bil ubit od letalske bombe na cvetno nedeljo zjutraj.

Skozi glavni vhod na pokopališče vse do spomenika padlim branilcem Beograda v svetovni vojni, potem pa na levo do konca, kjer je pred Veliko nočjo bil še prazen prostor in so na Veliki teden zrastle vrste svežih grobov, tam je takoj drugi od poti naš grob. Kakor vsi drugi, tako ima tudi ta čisto preprost, bel lesen križ. Na zunanji strani križa je napisana številka 442, na prečki v cirilici: Minister dr. Kulovec, na drugi strani pa samo letnica smrti: 1941. Če ob grobu gledaš na križ, si obrnjen proti zapadu — Sloveniji.

Grob ni zapuščen; zemlja je poravnana in zbita. Ob križu je zasajeno zeleno grmičevje, ob vzglavju

je šopek vejic brogovite z drobnimi belimi cvetovi, ki so kakor združeni v bele snežene kepe; v vnožju so potonike, temnordeče kakor kri, v sredini in po vsem grobu pa so posajene spominčice — kakor bi stresel iz predpasnika kos modrega pomladnega

neba. Tri vršičke zelenega rožmarina je potaknilo slovensko dekle med plave spominčice, slovenski fant pa je prižgal tri svečice. — Tak je grob našega dr. Kulovca.

Obstaneš ob grobu, odkriješ se in pokrižaš. Moj Bog, saj je vendar tako enostavno: Gospod minister: napravil si se, da se odpelješ maševat; Cvetna nedelja je bila in maševanje vendar ni vojno dejanje! Sofer je že čakal ob avtomobilu, hišnik je bil ob večnih vratih. Takrat so zabrnela letala nad Dedinjem, v bližini se je razpočila bomba. Gospod Kulovec, stekel si proti zaklonišču, za Teboj hišnikova žena. Ko sta bila nekaj metrov pred vratmi zaklonišča, je zopet zažvižgala bomba, predrla plast zemlje nad vhodom in se pred Teboj razpočila; roko Ti je pritisnilo ob prsa in Te raztrgalo. Hišnik je videl, kako je nekaj švrstnilo nad zakloniščem. Poka ni, le nek krik je slišal. In ko se je zavedel, je bilo Tvoje in hišnikove žene truplo prekrto s prstjo in kamenjem.

Gospod minister, tako zelo preprosto in neskončno enostavno je to, da mi vsi skupaj tega ne moremo doumeti in na noben način razumeti, kakor marsičeva ne doumemo, odkar Tebe ni več. Bog nam pomagaj, kajti resnično ni nam lahko.

ljani poživiti zanimanje za to važno športno panogo.

Nedeljski nogomet. Danes v nedeljo je nadaljevanje pokalnih tekmovalj. Ob 10 dopoldne bo srečanje SK Svobode in SK Jadrana. Predtekma ob 9. Popoldne ob 16 igra SK Ljubljana proti SK Mladiki, ob 17.30 pa nastopi SK Ljubljana v prijateljski tekmi s SK Marsom.

Igralcem SK Ljubljane. V nedeljo popoldne ob 4 igramo pokalno tekmo z SK Mladiko; ob 17.30 pa prijateljsko tekmo z SK Marsom. Postava moštva je na običajnem mestu.

Branko Žižek v Iliriji. Plavalna sekcija Ilirije gre v letošnjo sezono močno ojačena. V sekcijo so se vpisali znani reprezentant Branko Žižek, bivši član dubrovniškega Juga, ter brat in sestra Mihorko, ki sta se preselila iz Maribora. Z Mihorkovo je ženska ekipa Ilirije veliko pridobila. Vodstvo sekcije se je konstituiralo ter je namesto pogrešanega Kramaršiča prevzel načelnstvo predsednik Slov. plavalne zveze dr. Skaberne.

Iz italijanskega športa. V nedeljo, dne 18. t. m. se bodo pričele po vsej Italiji velike lahkoatletске prireditve. V Bologni, Turinu, Genovi, Florenci in v Parmi bodo nastopi za italijansko prvenstvo, ki se bodo nadaljevali še 25. maja. — V nogometnem prvenstvu sta v ospredju zanimanja srečanja med Milanom in Laziom in med Fiorentino in Juventusom. V nedeljo igrajo za prvenstvo še Venezia in Udinese, Fiumana in Spezia, Lucchese in Padova, Roma in Novara, Bologna in Siena, Napoli in Torino. — Za binokosti bo v Berlinu teniško prvenstvo Rim-Berlin. Nemčija bo nastopila v postavi Henkel, Göpfert, Menzel, Koch. Italijanska postava še ni znana.

Un Principe di Savoia cingerá la Corona croata

Roma, 17. maggio. Una delegazione croata con a capo il Poglavinik Ante Pavelić, giungerà domenica mattina a Roma per chiedere alla Maestà del Re Imperatore di degnarsi designare il principe di Casa Savoia che cingerá la Corona croata.

La delegazione firmerá a Roma degli importanti accordi di carattere politico, economico e territoriale.

Ordinanze

del R. Commissariato

Disciplina dell'uso della bandiera nazionale

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, ritenuta la necessità di disciplinare l'uso della bandiera nazionale,

ordina:

Art. 1. Nella provincia di Lubiana la bandiera nazionale è esposta dalle amministrazioni e dagli uffici pubblici e dai privati nei giorni delle ricorrenze nazionali e nelle pubbliche festività di maggiore rilievo, per le quali sia stata data l'autorizzazione dalla parte dell'Alto Commissariato.

Sono pertanto vietate iniziative private di imbandieramento.

Art. 2. Fatta eccezione per le sedi dei consolati degli stati esteri, la bandiera nazionale italiana è l'unica che può essere normalmente esposta.

Quando sia eccezionalmente consentita dall'Alto Commissariato l'esposizione di bandiere o vessilli di stati esteri, essa sarà sempre accompagnata da quella della bandiera nazionale, che dovrà essere collocata al posto d'onore.

Art. 3. L'uso della bandiera nazionale con lo stemma sabauda, sormontato dalla corona, è riservato alle pubbliche amministrazioni. Le altre amministrazioni e i privati esporranno la bandiera tricolore con o senza stemma.

È vietata l'esposizione di bandiere stinte o macchiate.

Art. 4. Nelle ricorrenze e festività indicate all'articolo 1 e nelle altre occasioni autorizzate, la bandiera nazionale dovrà essere esposta dall'alba al tramonto.

Art. 5. La presente ordinanza entra immediatamente in vigore.

Lubiana, 14 maggio 1941-XIX.

Il R. Commissario
per la provincia di Lubiana:
EMILIO GRAZIOLO

Sostituzione del sequestratario della Banca Artigiana del Regno di Jugoslavia (Zanatska banka kraljevine Jugoslavije, a. d.)

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana decreta:

In sostituzione del Comm. Angelo Nicola Donini è nominato sequestratario delle attività esistenti nella provincia di Lubiana di spettanza della Banca Artigiana del Regno di Jugoslavia, società per azioni (Zanatska banka kraljevine Jugoslavije, a. d.), con sede a Belgrado, il cav. uff. dott. Carlo Scala.

Il presente decreto sarà pubblicato nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana, 14 maggio 1941-XIX.

Il R. Commissario
per la provincia di Lubiana:
EMILIO GRAZIOLO

Slovenski šport

v novih razmerah

Vrzeli, ki jih je zapustila vojna v slovenskem športu, so velike. Poznajmo se v vseh športnih panogah: cela vrsta klubov in organizacij, ki so igrale pomembno vlogo, je ostala na bivšem Stajerskem in Gorenjskem. Prav tako je vojna razkropila številne posameznike, ki so naš šport uspešno reprezentirali. Vendar pa predstavlja področje, ki ga tvori danes Ljubljanska pokrajina, najvažnejše središče slovenskega športa, ki bo v stanju dostojno reprezentirati v okviru Italije slovensko športno življenje. In ker vemo, da je Italija vedno pospeševala telesno kulturo, imamo v tem garancijo, da se bo naš šport v Ljubljanski pokrajini svobodno razvijal ter bo naletel na vsestransko razumevanje merodajnih činiteljev.

Naše športne organizacije so se že začele gibati ter je v kratkem pričakovati živahnega življenja.

Lahkoatletski klubi so že pričeli s treningi. Začasno jih ovira še pomanjkanje igrišč, vendar podo predvidoma te težave odstranjene v kratkem. Slovenska lahkoatletska zveza je že imela več sej. Prvi lahkoatletski miting bomo imeli v Ljubljani v prireditvi SK Planine že 1. junija. Zveza je izgubila tri mariborske, enega celjskega in dva jeseniške kluba, ostali so ji še Planina, Ilirija, Hermes in Korotan. Pričakovati je tudi, da se bo znani spor v naši lahki atletiki sedaj zadovoljivo rešil. Najboljši slovenski lahko atleti so z izjemo nekaj Celjanov ostali v Ljubljani.

Zimski šport bo postavljen pred velike probleme. Vrhovno vodstvo bivše državne organizacije je v Ljubljani ter je sedaj brez pomena. Vodstvo slovenskega športa je bilo na Jesenicah ter odpade. Prav tako najlepši, v bližini dosegljivi tereni in naprave, kakor Planica itd.

Plavalni šport gre krepko v novo sezono ter si obeta od novih razmer še večjega razmaha. Ilirija je začela z rednimi treningi, kopališče bo v kratkem odprto ter bomo imeli letos predvidoma živo plavalno sezono, v kateri bodo delovali poleg slovenskih in primorskih tudi tržaški klubi.

V nogometu se SK Ljubljani prav tako obeta lepi izgledi, da bo sprejeta v prvo italijansko ligo. Pobuda za to je izšla iz vrst italijanskih nogometnih krogov ter vabijo v ligo poleg SK Ljubljane še SK Hajduka iz Splita. Naš nogomet so pa zadele hude izgube z izpadom mariborskih, jeseniških, kraniških, celjskih in trboveljskih klubov, ki so vsi v našem slovenskem prvenstvu igrali veliko vlogo.

Slovenski tenis ima lepe izgledi, da se bo razvijal ob ostri konkurenci.

Telovadba — naš slovenski narodni šport, ki ga goji zlasti podeželje, — bo imela v okviru Italije najlepše izgledi za razvoj. Telovadni šport je v Italiji zelo popularen ter so italijanski telovadci svetovno znani. Večidel naših odličnih predstavnikov telovadnega športa živi sicer izven področja Ljubljanske pokrajine, vendar je upati, da bo slovenska telovadba tudi v bodoče ohranila svoj velik sloves.

Težka atletika je imela svoj sedež in sre-

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 18. maja: 5. povelikonočna; Erik, kralj in mučenec; Teodot, mučenec.
Lunina sprememba: zadnji krajec ob 2.17.
Herschel napoveduje dež in mrzlo vreme.
Ponedeljek, 19. maja: Celestin V., papež.
Torek, 20. maja: Bernardin Sienski, spoznavalec.

Novi grobovi

† Karel Richter, administrativni poročnik, rodom iz Kamnika, je bil ubit o priliki bombardiranja Belgrada na evetno nedeljo, dne 6. aprila. Naj v miru počiva! Zaljučnim naše iskreno sožalje!
† V Ljubljani je umrl g. Andrej Resnik. Pogreb bo v ponedeljek ob 4 popoldne izpred trgovine na viškem pokopališču. Blag mu spomin! Zaljučnim naše sožalje!
† V Ljubljani je umrla gđ. Ana Uršič, upokojenka tobačne tovarne. Pogreb bo v nedeljo ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 16. Blag ji spomin! Zaljučnim sestram naše iskreno sožalje!

Pesek, gramoz, kamenje

Vam najugodnejše dobavi

gostilna Vodnik, Podutik

Informacije daje in sprejema naročila „JEKLO“, trgovina z železnino, lastnik Vodnik Albert. Stari trg, tel. 28-45 in Vodnik Julij, trgovina s čevlji, Prešernova ulica 9, tel. 36-71

— Tudi letos bo ob praznovanju Marije Pomočnice kristjanov na Rakovniku v Ljubljani velik romarski shod. V soboto, 24. t. m., bodo ob pol osmih zvečer slovesne šmarnice. Lurške procesije zaradi zategnitve ne bo. Danes teden se bodo pričele svete maše ob petih in bodo trajale nepretrgoma do pol dvanajstih. Ob 10 bo imel pridigo in pontifikalno sv. mašo prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman. Popoldne ob polštirih bo govor, nato slovesna procesija s kipom Marije Pomočnice. Vse letošnje pobožnosti bodo predvsem v zahvalo Mariji, da se je večina naših mož in fantov rešila prelivanja krvi in da so naši domovi ostali nepoškodovani. Zato naj bo praznik Marije Pomočnice predvsem praznik zahvale, hkrati pa praznik novih prošnji. Sv. oče želi, naj v majniku veliko molimo za mir, zato prosimo Marijo Pomočnico, naj kmalu vrne vojskujočim se narodom teli zaželeni trajni mir.

1 Smrtna nesreča Ljubljancev v Benetkah. Dne 9. maja popoldne se je pri kopanju na Lidu v Benetkah smrtno ponesrečil znani Ljubljane g. Ljudevit Staut, poštini kontrolor v pokroju. Mudil se je po opravihi v Italiji in se je ob povratku ustavil v Benetkah, da bi se kopal. Ko je prvič skočil v vodo, se mu ni nič zgodilo. Pri drugem skoku pa je v motni vodi očitno udaril ob nek trd predmet in se je tako močno udaril, da je krvavel in si obenem nalomil tilnik. Živel je še do 15. t. m., ko je umrl v beneški bolnišnici. Prepeljan bo v Ljubljano v nedeljo ali ponedeljek, nakar bo javni pogreb. Pokojnik, ki je bil star šele 42 let, zapuša ženo in dva otroka, katerim izrekamo iskreno sožalje! Naj v miru počiva!

Kmetom in vsem, ki imajo zemljo:

Obdelajte vsako ped zemlje!

— Vigred, ženski list, 5 številka, je izšla.
— Uprava Vigredi, Slomškova ulica 1.
— Hrvat, ki živijo na področju bivše dravske banovine. Kdor želi kakšno informacijo ali ima sicer kakšno željo, naj se zgleda v prostorih bivšega društva »Napredak« v Ljubljani, v Kolodvorski ulici št. 18 na dvorišču in sicer od 18 do 20 izvešča ob sobotah in nedeljah.
— Deževno vreme. Že tudi druga leta je bila Zofija prav lepa, pozneje pa je nastopilo deževje. Letos je bila Zofija prav topla. Meteorološki zavod je na Zofijin dan zaznamoval v mestu najvišjo toploto +21,4 stopinj Celzija. V soboto jutraj je bilo hladno. Po planinah je zapadel nov sneg. V petek okoli 20 je začelo deževati. Dež je bil prav močan od polnoči do jutraj in je padlo dežja za 14,2 mm.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 10.30, 15., 17. in 19. uri!

Krasen film o barnem stepskem življenju

Ciganska kri

Attila Hófiger, Heidemarie Hatheyer, Willi Schur. — Film je onemiljen s hrvaškimi napisi

Kino Matica, telefon 22-41

Giuseppe Verdi

F. Giachetti, M. Cebotari, B. Gigli. — Življenje in umetniško ustvarjanje velikanskega komponista. — Radi velika dolžina filma predstave dop. ob 10.30, pop ob 14.30, 17 in 19.30

Kino Sloga, telefon 27-30

Elegantna pustolovščina

Gost podzemlja

Hans Albers, Hilde Welscher, Charlotte Thiele

Kino Union, telefon 22-21

— Dr. Stanko Zakelj, duhovnik Misijonske družbe, je odšel v ponedeljek po evetno nedelji kot vojni obveznik v Bihač. Doslej se še ni vrnil. Po dobljenih vesteh se je četa pri Bihaču delila; en del je šel proti Rumi, drugi proti Kninu. Lepo prosimo vse, ki bi o njem vedeli, kod se je mudil in kje je sedaj, da to proti povrnitvi stroškov sporoči na naslov: Lovro Sedelj, vizitator CM, Ljubljana, Tabor 12.

— Pogrešajo se: Jože Mertelj, žand. kaplar, IX. Kvar Vojvode Milenka 40, Belgrad, Frane Mertelj, z Vrha, premeščen v Novi Sad 1. Eskadron, 3. mehanizirani divizion, Aerodrom, in Pavi Javornik, Čehoslovačka 5, Belgrad XI. Kdor o njih kaj ve, naj blagovoli sporočiti na naslov: Justina Potčnik, Ruska c. 5, Ljubljana.

— Prosimo vsakogar, ki bi kaj vedel o rez. inž. ppr. Božu Kramaršiču, naj nujno sporoči na naslov: Marija Kramaršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 9-11. Odšel je baje 8. aprila z 81. četo za zvezo iz Zagreba proti Popovači, oziroma dalje proti Novski. Stroške povrnemo!

— Komur je kaj znanega o g. Celarcu Janezu, kaplarju orožniške postaje Židjanci, pošta Kočane (Stara Srbija), naj blagovoli proti odškodnini sporočiti na naslov: Celarc Franc, Bevke 39 pri Vrhniki.

— Brenčič Andrej, dijak kaplar, je služil pri 44. pp. 2. mitr. četa. Od tu je odpotoval v smeri proti Zagrebu 16. ali 17. aprila v družbi bogoslovca g. Vurela iz Lendave in še nekaterih drugih. Potovali so baje v civilni obleki in nabrže z avtomobilom. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči proti povračilu stroškov na naslov: Brenčič Franjo, Ljubljana, Celovška 107 ali pa: Brenčič Katarina, Leka pri Zidanem mostu.

— Pogreša se: Jožef Plos, mornar-strojnik, II. četa, Tivat, Boka Kotorska. Kdor o njem kaj ve, naj blagovoli sporočiti na naslov: Janez Plos, Stari trg 30 pri Rakeku.

— Brata Erjavca Vinko in Metod se še nista vrnila iz vojske. Kdor kaj o njima ve, naj nujno sporoči na naslov: Erjavc, Ljubljana, Povšetova 46, ali Višnja gora, Podsmreka 2. — Vinko je služil pri 6. četi pirotehniškega bataljona, Kragujevac. — Metod pa 1. bataljon, 2. četa, p. p. kraljeve garde, Belgrad, Palilula. Metod je odšel proti Čukarici in na veliko nedeljo je bil v Belgradu. Stroške povrnemo!

— Kdor kaj ve o Jožetu Papežu, dodeljen je bil težki artileriji, Završje pri Zagrebu; na veliki četrtki se je nahajal v Vrapčah pri Zagrebu — naj sporoči na naslov: Fani Papež, Litjska c. 35, Ljubljana.

— Mornari, ki so bili v Boki Kotorski, naj izvolijo po možnosti ustno obvestiti Vladimira Saksida, Ljubljana, Dvorčakova 3-11, kar jim je znanega o podmorničarju, kapetanu korvete Josipu Saksidi.

Neredna stolica

— Kdor bi kaj vedel o pogrešanem peš. poročniku Maksu Kunstelju, ki je bil v službi pri 1. peš. p. v Vranju (oz. 92. p. p. v okolici Vranja), naj sporoči na naslov: Franc Kunstelj, Rakitna 40, p. Borovnica. Stroške povrnemo.

— Zorko Karl je služil dijaški rok, Sarajvo, pešadija Kdor kaj ve o njem, naj sporoči na naslov: Zorko, Mirje 2, Ljubljana

Ljubljana

Helenci!

oči — sicer vedno živahno nasmejane — so se uprle nekam v daljavo. Ura slovesa, kako bridka za mnogo koga! Vedeli smo za krute zakone smrti, a vendar smo tiho upali. Zdaj Te ni več! Ne, ni mogoče, saj življenje Te je tako glasno klicalo in očke Tvoje ljubke hčerke so Te tiho spraševale: »Mamica moja zlata, poglej me vendar in povej sladko besedo svojemu detetu!« A roka je negibno počivala med cvetjem na beli blazini in glas Tvoj osrečujoči je onemel.

Čeprav Ti je življenje nudilo vsega, si vendar ostala vedno skromna in tiha. Dom in družina sta bila Tvoj ideal. Tvoja blaga duša ni poznala samoljublja, dobrotu Tvojega srca ni delala izjem. Vsakdo je zrl v Tvoji duši redek biser značajev, ki zna samo osrečevati.

In zdaj Te ni več... Ko s Tvoje gomile zre še sveže cvetje na bele gorske grebene, ki si jih tako ljubila, ali pač čuješ medtem našo tiho molitev za Te v višavo? Gotovo jo čuješ, zato nas ne pozabi pred Vsevišnjim.

Počivaj v miru, preblaga žena!

1 Umetnostna razstava »Slovenski lik« bo odprta tudi v nedeljo, 18. maja od 9-12 popoldne. Vhod skozi prodajalno palače Bata. — Vstopnine nil.

1 Kongregacija za gđ. učiteljice in kongregacija za gospodince. V nedeljo, 18. t. m. ob pol 7 sv. maša in skupno sv. obhajilo; v ponedeljek, 19. t. m. ob pol 7 zvečer shod.

1 Kolodvorski misijon je v Slomškovi ul. 1. Telefon 39-65.

1 Karlo Rupel, docent Glasbene Akademije v Ljubljani, bo sodeloval kot violinist na simfoničnem koncertu Ljubljanske filharmonije, ki bo v ponedeljek, 19. maja ob pol 20 uri v Unionu. Igral bo solistični part v »Violinskem koncertu« slavnega ruskega skladatelja Glazunova. Na koncertu, ki bo velika družabna in umetniška prireditev, bo prvič izvajana Druga Simfonija slovenskega skladatelja L. M. Škerjancja, dalje Corellijeva »Concerto grosso« in Beethovnova Peta simfonija. Dirigent Samo Hubad. — Občinstvo opozarjamo, da bo predprodaja vstopnic v Kinu Union od 10-12 in od 15-20 zvečer.

Kino Kodeljevo **Telefon 41-64**

danes ob 14.30, 17.30 in 20 ter jutri ob 20 Paula Wessely, Willi Birgel v »Velikim filmu«

»ZA PRAVDO IN SRCE« (Marija Ilona)

1 Koncertna in operna pevka ga, Franja Golobova bo pela v ponedeljek, dne 26. t. m., večer arj in pesmi. V prvem delu svojega koncertnega sporeda nam bo zapela štiri klasične pesmi iz stare klasične italijanske literature nato pa še

pesem modernega komponista Respighija. Drugi del koncertnega sporeda je posvečen slovenski pesmi. Zastopani so skladatelji Ippavice Benjamini, Adamič, Lajovic, Škerjanc, Lipovšek in Osterc. V tretjem delu so tri velike arije in sicer: Čajkovskega, Saint-Saensa in Verdija. Bogat in lep spored, ki bo nudil naši umetnici dovolj prilike, da pokaže vso lepoto svojega izrednega alta in tudi vso tehniko, ki si jo je pridobila tekom svojega študija doma in v tujini. Umetnico bo spremljal na klavirju pianist Marijan Lipovšek. Koncert je prireditel Glasbene Matice in bo v veliki Filharmonični dvorani, vstopnice se dobe v Knjižarni Glasbene Matice.

1 Italijani se učijo slovenščine. Učenje italijanščine v Ljubljani je postalo splošno. Vsak drugi nosi v žepu italijanski priročnik, slovar ali vsaj izreke iz »Slovenca«, ljudje se učijo jezika v kavarnah, gostilnah, v parku, učitelji italijanščine so kar oblegani, tečaji vsi polno zasedeni. Toda tudi Italijani, ki so prislopili v Ljubljano, kažejo veliko zanimanje za slovenščino. Izšel je kratek praktičen priročnik za najnujnejše italijansko-slovenske razgovore, ki je med tujakimi Italijani, vojniki in civilnimi uradniki neverjetno razširjen. Posledice se poznajo že v običevanju. Mnogi Italijani že dokaj dobro obvladajo najnujnejše slovenske izraze ter se sporazumevajo z našimi ljudmi tudi tam, kjer naši ne znajo italijanščine.

Vezane spalnice

prvovrstne barvane na orehovo korenino ter kuhinje proda in sprejema naročila za vsa mizaraka dela mizarstvo

VENTURINI LUDVIK, zaloga pohištva, Florjanska ulica 31

1 Kegljaški klub »Tonček« je daroval 500 dinarjev za podporno akcijo Slovenskega katoliškega akademškega starešinstva. — Iskrena hvala!

1 Odkar je kruh napredaj brez nakaznje, katere gospodinje godrnjajo, da ga ne morejo dosti kupiti. Kakor bi se dogovorile, namreč vse tiške k nekaterim pekoma, da je kruh že zgodaj razprodan. Drugim, zlasti manjšim pekoma pa kruh večkrat ostaja in ne vedo kam z njim. Če pa pek hoče spraviti v denar kruh prejšnjega dne, se gospodinje spet pritožujejo, da ne dobe svežega kruha. Da ne bo več neupravičenih pritožb, svetujemo vsem gospodinjam in drugim, naj kruh kupujejo tudi pri manjših pekovskih mojstrih, pa ga bo dosti svežega za vse prebivalstvo.

1 Za mestne reveže so v počastje pok. g. Mice Pehanijeve podarili ga. Leopoldina Lončar iz Ulice stare pravde 100 din, rodbina trgovca g. Josipa Kobeta iz Novega mesta 200 din, ga. Meri Lavrenčič iz Ulice stare pravde 100 din, rodbini dr. Ernesta in Janeza Dereanija s Kongresnega trga 200 din; v počastje spomina g. Hane Slajpah so pa poslali g. Zane Meze s Tržaške ceste 7 100 din in družina Breščak iz Mariborske ulice 16 tudi 100 din; v počastje spomina g. Ivane Vrišer sta pa podarila 100 din g. Danilo in Vladimir Kante, uradni policije, Specerija g. Janka Stupice je podarila za 50 din živil. Mestno poglavarstvo izreka vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

1 Živilski trg. Včerajšnji živilski trg je bil, da bi bilo slabo vreme, prav živahen in so bili vsi tržni otoki dobro zasedeni. Prostor, ki je do ločen za prodajo jaje in perutnine, so zasedle prodajalke razne zelenjave in povrtnine. Mnogo je bilo goriške salate, ki je bila po 16 do 20 din kg. Precej glavne salate je prišlo iz Dalmacije, ki je bila 14 do 16 din kg. Goriška kolerabica je bila po 20 din kg, splitska nižje cene. Mnogo je bilo na trgu leče, ki je bila po 14 din kg. Fižol je bil po 6 do 9 din kg. Goriški grah po 18 din kg. Mnogo je na trgu goriške cvetače po 12 do 15 din kilogram.

1 V Ljubljani umrli od 9. do 15. maja. Velkavrh Franciška roj. Kunec, 74 let, delavka tobačne tovarne, Cesta na Brdo 12; Verban Ana, 77 let, postrežnica, Vidovdanska cesta 9; Jebrač Andrej, 73 let, orožniški stražmojster v p., Funtkova 39; Simončič Katarina, 66 let, žena kočarja, Otovec 4 pri Crnomlju; Lehmann Emilija roj. Blahna, 65 let, vdova davčnega kontrolorja, Gerbičeva ul. 1; Križnar Tomaž, 46 let, posestnik, Okroglo 5, občina Naklo; Zupan Ivan, 27 let, čeljarski pomočnik, Hotemaze 15, občina Predvor pri Kranju; Schwentner Marija roj. Tehovnik, 73 let, vdova žel. uradnika, Majke Jugovičeve ulica 3; Oikum Franc, 22 let, delavec v steklarni, Retje 123 pri Trbovljah; Benedik Franc, 47 let, gozdni delavec, Porven 7, občina Selca pri Skofji Loki.

Zobozdravnik

Med. univ. dr. STANE VRHOVEC

ordinira pri dr. KRAIGHERJU

Beethovnova ulica 9 — Telefon 38-30

1 Kopališče OUZD v Ljubljani. Na mnoga vprašanja pojasnjujemo, da uradovo kopališče ne more obratovati, ker urad nima dovolj kuriva na razpolago in ga vkljub intenzivnemu prizadevanju tudi ne more dobiti.

1 Se o letošnjih porokah. Pred dnevi smo objavili število porok, ki so bile sklenjene v sedmih ljubljanskih cerkvah v štirih mesecih tega leta. To statistiko še nekoliko izpolnjujemo. V župni cerkvi sv. Cirila in Metoda za Bežigrad je bilo v štirih mesecih 19 porok, in sicer: januarja pet, ena zunaj, februarja tri, marca ena doma, ena zunaj, in aprila sedem doma, ena zunaj. V cerkvi sv. Družine v Mostah je bilo 17 porok, tako januarja pet, februarja šest, marca tri in aprila tri. Bilo je torej v Ljubljani v vseh cerkvah letos do maja 385 porok. V predpustnem času je bilo v vseh devetih ljubljanskih cerkvah 185 parov poročenih.

Specialist za očesne bolezni

dr. Slavko Prevč

ordinira od 11. — 13.1/2, v Ljubljani, Sv. Petra cesta 29/1.

Gledališče

Drama: Začetek ob 19: Nedelja, 18. maja: ob 15 »Mali lord«. Mladinska predstava. Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol. — Ob 19 »Komedia zmešnjav«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Ponedeljek, 19. maja: Zaprto.

Opera: Začetek ob 17: Nedelja, 18. maja: »Seviljski brivci«. Izven. Gostovanje koloraturke Alde Nonijeve. — Ponedeljek, 19. maja: Zaprto.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič-Tržaška c. 48; v ponedeljek: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste-Zaloška cesta 47

E. I. A. R. - Radio Lubiana

Radijske poslušalce, ki sledijo pouku italijanščine po radiu, opozarjamo, da bo predavatelj g. dr. prof. Stanko Leben v svojem predavanju v nedeljo, dne 18. t. m. ob 19 se razlagal besedilo III. lekcije, ki je bilo natisnjeno v petkovi številki.

Nekaj zanimivosti iz Belgrada

Iz Belgrada nam še poročajo: Mnogo se še govori o nesrečni vojski. Puščiti pač niso mislili, da bo prišla na Jugoslavijo takšna tragika. Še v četrtki zvečer pred evetno nedeljo so neki diplomati resno svarili vlado, naj se ne spušča v vojno, češ da bo Nemčija Srbijo strla, a niso hoteli verjeti, mislili so, da bodo Nemci potrebovali vsaj nekaj mesecev, preden bodo koncentrirali svojo armado, a 60 ur pozneje je bil Belgrad že v razvalinah, v nekaj dneh pa Jugoslavija odpravljena. Simonič je sicer pozival narod, naj ostane na pragu svojih domov in naj tam pogine, če bo »sodbina tako hotel«, a sam ni čakal sodbine na svojem pragu, temveč je hitro odletel proti jugu. Prav tako je pobegnil patriarh, ki je mnogo kriv, da so Srbi rajši sprejeli »rta« kakor »pakte«. V Crni gori sa ga nemški vojniki zasledili in pripeljali v Belgrad. Nekaj časa je bil zaprt v tistem sodniškem arestu, kakor svoj čas monsignor Matija Škerbec s slovenskimi tovariši. Tako je hotela »sodbina«.

Sicer se pa v Belgrad vrača normalno življenje. Vodovod in elektriko so že popravili. Tramvaj vozijo že po mnogih progah. Trg je poln zelenjave. Malo je pa mesa, večina sama jagnjetina, teletine ni skoraj nikoli, govedina je naravnost izjema. Tudi kruha primanjkuje; ljudje se nastavljajo po cele ure za en hlebček. Občina bi morala pač uvesti krušne karte.

Nadškofijska palača je ostala domala nepoškodovana. Dve bombi sta padli na vrt, dve užgalni na streho, a sta napravili samo luknjo in sta zgoreli ter ni bilo druge snovi. Nadškof Ujčič je zdrav in zbira svojo čredo. Duhovniki so vsi ostali živi in so na svojih mestih. Tudi naše čestite sestre so žive in zdrave ter nemoteno vrše svojo službo (večina imajo otroške vrtee). Drugih katoličanov je pa mnogo odšlo iz Srbije, tudi mnogo Slovencev.

Nuncij je še v Belgradu. Drugi diplomatje so pa že odšli ali se pripravljajo na odhod. S francoskim poslanikom se odpravlja vsa francoska kolonija v Francijo. Tudi francoske sestre gredo proč.

Iz Spodnje Štajerske

Nemščina v cerkvah na Sp. Štajerskem. Nemške oblasti na Sp. Štajerskem so izdale odlok, po katerem v bodoče slovenske pridige in slovensko petje v cerkvah ni več dovoljeno. V farnih cerkvah, katerih župni uradi so ta odlok dobili preporno, se je zadnji nedeljo bogoslužje še vrtilo v slovenščini, v cerkvah, katerih duhovniki so odlok pravčasno dobili, slovenske pridige in slovenskega petja ni bilo več.

Poštni promet je deloma že obnovljen. Poslovati je začelo že dokajšnje število mestnih in podeželskih pošt, vendar zaenkrat vsi poštni uradi še ne poslujejo.

Prevzem odvetniških pisarn. Mariborski odvetniki, ki so nemške narodnosti, prevzemajo spise odvetniških pisarn, katerih lastniki so bili slovenski odvetniki. Nemški odvetniki iz Maribora prevzemajo tudi pisarne v manjših krajih, kakor v Slov. Bistrici, Konjicah in St. Lenartu.

Nemška »Feldpost« v Mariboru se je nastanila v prostorih bivšega bogoslovja na Glavnem trgu. V notranjštini frančiškanskega samostana v Mariboru prezidavajo. V poslopu bodo uredili zavod za »Hitlerjugend«.

Vpisovanje v »Heimabunde« bo po vsem Spodnjem Štajerskem v dneih od 17. do 25. maja. Vsi, ki bodo hoteli pristopiti k zvezi, bodo morali podpisati pristopne izjave, ki jih bodo sprejemali posebni poverjeniki, ki so bili postavljeni v vseh občinah. V večjih krajih je postavljenih več takih poverjenikov.

Pokvarjene prometne zveze ovirajo dovoz kuriva v Maribor. Tam je zato občutiti pomanjkanje drv in zlasti premoga. Mariborske trgovine s kurivom s posebnimi napisi na trgovinah opozarjajo meščane, da je kurivo razprodano. Nemške oblasti hitijo s popravilom železniške zveze s Trbovljami, da bi čimprej bil omogočen dovoz premoga.

Javna dela v mariborski okolici. Kakor smo že poročali, naglo popravljajo oba mostova v Mariboru. Istočasno obnavljajo tudi studenski brv. Graditi so začeli tudi že dupleski most, ki je tudi bil razstreljen. Mnogo delavcev je zaposlenih pri odkopavanju predorov v Lajterspergu in pri Slov. Bistrici. Gradbena dela na cesti Maribor-Fram še niso obnovljena.

Vloge na javna oblastva je treba odslej po odloku nemških oblasti vlagati v nemškem jeziku.

Posestna sprememba. Obrt trgovca Požarja na Pobrežju pri Mariboru je prevzela ga. Abroževa iz Maribora, ki je bila pod bivšo Jugoslavijo zaradi špijonaže obsojena na 20 let ječe. Dve leti je bila v ječi v Begunjah, od koder so jo ob zasedbi rešile nemške oblasti.

Novoimenovani župani. Za župane, ki nosijo sedaj naslov »Amtsbürgermeister« so bili imenovani: za občino Košaki pri Mariboru Garstmeier, sin Garstmeierja, ki se je za časa prejšnje avstrijske monarhije vnelo udeleževal v štajercijanskem pokretu; Pawaletz za občino Sv. Marjeta ob Pesnici; Partič v Duplexu; Sarnitz v St. Lenartu v Slovenskih goricah; klepar Arzenschegg v Slov. Bistrici. V Studenih pri Mariboru je ostal dosednji župan Kaloh.

Za Salomon je gradil zaklonišča

Angleške vojaške oblasti so izdale odredbo, naj se pripravijo znamenite jeruzalemske kleti za zaklonišča pred letalskimi napadi. To so znane zgodovinske kleti, ki jih je dal sezidati kralj Salomon pred 3000 leti, da bi služile kot varna shramba za dobra jordanska vina. V kletih, ki so globoko pod zemljo ter so močno oklepane, je prostora za 6000 ljudi. Ko so verski poglavarji v Jeruzalemu zvedeli za to namero angleških vojaških oblasti, so se sprva upirali, češ da je to onečastitev svetih judov. krajev. Pozneje so jim Angleži povedali, da se bodo lahko v ta zaklonišča zatekali tudi Judje in na samo angleški vojniki. Po tej objubi so dali judovski poglavarji svoj pristane in kleti se že pripravljajo za nove naloge. Salomon, ki že slovi po svoji modrosti in pravičnosti, pa bo sedaj slaven tudi po svoji daljnovidnosti, ker je že pred 3000 leti zidal zaklonišča za vojskovanje v dvajsetem stoletju.

Kaj je doživel v Nišu in okolici slovenski bolničar

Vrnil se je šele 14. majnika

Mnoge skrbi, kaj je z njihovimi dragimi, ki so bili v vojaški službi, kje daleč na jugu bivše Jugoslavije, ko je izbruhnila vojna. Te skrbi postajajo tem hujše, ker je od razsula minil že mesec dni, pa se jih je oglasilo šele tako malo. V tolažbo mnogih hočemo na kratko sporočiti doživljanje in dolgo pot gojenca vojaške šole, ki se je šele 14. maja vrnil iz Niša zdrav in cil. Njegova zgodba lahko pojasni slehernemu, da ni tako lahko hitro priti iz ujetništva domov, zlasti ne iz Srbije. Hkrati pa bo prepričala slehernega, da se ujetnikom ne goji nič hudega in da se marsikateri Slovenec, ki je manj podjelen, kakor ta, ki se je vrnil, še čaka na to, da se razmere uredi. Pa naj pripoveduje kar sam.

Ko je izbruhnila vojna, sem bil v vojni sanitetski šoli v Nišu, kjer nas je bilo vsega skupaj 62 gojencev, med njimi dva Slovenca. Ob 6 zjutraj na cvetno nedeljo so letala bombardirala letališče pri Nišu. Mi smo bili tedaj v šoli, kjer smo vsi skupaj združili v zaklonišče. To je treskalo in grmel, toda hvala Bogu, daleč proč od nas. Ko je napad minil, smo kmalu zvedeli, da so bila bombardirana tudi nekatera predmestja Niša. Hudo je trpela tudi ulica, ki me je edina spominjala na Ljubljano, namreč Ljubljanska ulica. Naslednja dva dneva so ves čas dovažali v bolnišnico in tudi v vojaško bolnišnico številne ranjence. Med njimi je bilo največ civilistov, pa tudi mnogo žena in otrok. Seveda so bile tudi žrtve med vojaštvom. Prav vojna bolnišnica je morala sprejeti veliko število ranjenih vojakov, ki so nedaleč od nje doživeli vso strahoto bombardiranja. Dvorišče bolnišnice z razsežnim vrtnom je obdano z visokim zidom. Nedaleč od zidu je bilo na vrtu zgrajeno podzemeljsko zaklonišče, v katero so se ob bombnem napadu skrili skoraj vsi vojaki, ki so bili v službi v vojaški bolnišnici. Nedaleč od zaklonišča je padla tudi bomba, ki je visoko v zrak vrgla težko obzidje. Prav to obzidje je treslo z vso silo zviška na strop zaklonišča, ki se je sesulo in pokopalo pod seboj vojake. Na srečo ni bil nihče ubit, pospravili pa smo lepo število več ali manj ranjenih vojakov iz zaklonišča v bolnišnico. Skoraj istočasno, kakor je bil bombardiran Niš, je bila bombardirana tudi Bela Palanka, med Nišem in Pirotom. Ta je hudo trpela in je bila skoraj vsa porušena. Posebno tragično pa je zadela bomba, ki je padla naravnost v neko kavarno v Beli Palanki. V to kavarno se je pred letali skrilo več sto vojakov. Iz ruševin kavarne so poleg mrtvih rešili še okrog 200 ranjenih vojakov.

Moje bivanje v Nišu je bilo sedaj konec, nas gojence šole so razposlali kot bolničarje na vse strani na položaje. Jaz sem odpotoval v smeri proti Caribrodu z železnico ter sem bil dodeljen bataljonskemu obvezovališču, nedaleč od Caribroda. Tam sem našel 5 bolničarjev iz rezerve. Ker sem odpotoval z železnico že v nedeljo popoldne, sem bil v ponedeljek že tik pred Caribrodom. Pri Caribrodu je bil razpostavljen 16. pehotni polk. V torek zjutraj so Nemci napadli in prebili fronto. Kakor sem zvedel, je pri preboju fronte bilo polovico moč 16. polka ubiti ali ranjenih. Videli smo, kako po cestah drve nemška oklopna vozila. Padla je komanda: Spasi se, ko se možeš! Po cesti se nisem upal iti nazaj, zato sem šel kar povprek čez drn in strn. Deževalo je in snežilo. Našel sem tovariša Slovenca Janeza, s katerim sva skupaj lazila tri dni po snegu in blatu. Ponekod sva našla ceste tako zorene, da nama je blato lezlo čez skornje. V Niš se nisva upala in sva zato šla južno od Niša do Morave, kjer sva pri vasi Mramor našla še ostanke bivše jugoslovanske vojske. Z brodom smo se na veliki četrtki prepeljali čez reko, medtem ko je fronta tedaj bila že med Moravo in Nišem. Ko smo tako prišli na levi breg Morave, smo videli, da se je tu zbrala bivša jugoslovanska vojska z vseh koncev in krajev, vsi rodovi vojske so bili zastopani. Ko je bil umik čez Moravo deloma končan, so razstrelili most čez Moravo pri Mramoru. Polovica mostu je odletela v zrak, druga polovica pa je obstala.

Nemška vojska je hitro pritislila na desni breg Morave in začela pripravljati prehod čez reko. Opazoval sem, kako so se pripeljali nemški tanki na obrežje in videl, kako je bivše jugoslovansko topništvo začelo streljati na tanke. Vsi smo doživeli tedaj čudna presenečenja. Videli smo, kako je granata zadela tank, ki je od sile zadetka kar zaplesal in se zasukal na blatnih tleh naokrog. Pa je kljub temu še peljal naprej. Zdelo se nam je, kakor da bi mačka polil z vodo. Malo se otrese in mu nič ni. Umikali smo se nazaj čez gričevito pokrajino mimo Prokuplja do kraja Blace, ki leži severno od Kuršumlije. Nemci so z veliko naglico popravili most čez Moravo v Mramoru in šli za nami. Pred vasio Blace je vojska pripravljala novo črto odpora, jaz pa sem se napotil v gospodinjstvo šole, kjer je bila zasilna bolnišnica, v kateri je bilo 15 bolnikov, vojakov in častnikov, ki sicer niso bili ranjeni, pač pa bolni. Na večer je pri-

tišla nemška vojska že v bližino postojank in vso noč je pokalo. V vasi in okolici je bil nastanjen tudi konjeniški polk, ki se ni posegel v boje. Vse je najbolj skrbelo, kako se bo moglo ubraniti tankov. Neki častnik je pripovedoval zbranim vojakom, da se da tank ukrotiti tudi brez vsakega orožja. Vse ga je željno spraševalo, kako? Povedal je, naj vojak, če nima orožja in hoče zaustaviti tank, pusti tank prav blizu in naj ga čaka skrit v grmu ali v obcestnem jarku. Ko pridvi tank na 4 do 5 metrov razdalje, naj vojak hitro vrže blato v linico, skozi katero gleda vodja tanka, tako da mu jo zamaže. V takem primeru tank ne more voziti naprej, ker vozač ne vidi in tank se mora ustaviti in nekdo mora zlezi iz tanka, da linico očisti. Tedaj ga lahko napade in tank je opravljen. Ker sem že videl delovanje in učinek tankov, sem vprašal častnika, če je že sam osebno preizkusil ta način. Dejal mi je da ne, in moram priznati, da njegovemu receptu nisem prav nič verjel. Na veliko soboto zjutraj, morda je bila tudi že velika nedelja, so pritislili Nemci z vso silo na Blace. V zasilno bolnišnico so začeli dovažati in donášati ranjence, ki so bili večinoma vsi zadeti v glavo. Po streljanju sem slišal, da so se razvile že poulčne borbe. Nenadoma je završalo po bolnišnici: Nemci prihajajo. Blizko je se ropotanje tankov, ki so prihajali bliže in bliže. V teh trenutkih so vsi v bolnišnici vstajali s postelj, se hi-

tro napravljali in metali orožje, večinoma revolverje in puške, skozi okna. Pobral sem tak odvržen revolver in pripadajočo municijo in ju porinil v desni skorenj. Bolan kapetan, ki se je komaj vlekel, mi je stisnil v roke lep posrebljen browning z municijo in me prosil, naj ga vržem proč. Revolver je bil tako lep, da se mi ga je zdelo res škoda, pa sem ga potisnil v levi skorenj. Hitel sem, da se za sebe nabere nekaj živih. Pred bolnišnico je tedaj padla granata in eksplozirala. Slišal sem se, kako je svisnila skozi zid granata, izstreljena iz tankovskega topa, in prebila še drugo steno, ne da bi eksplozirala. Najbrž je bil zid premehak, da bi se ob njem razpočila. Bolnišnica je bila že prazna, zapahnil sem hitro vrata in jo mahnil v klet, kjer se mi je zdelo še najbolj varno. V kleti je bila shramba gospodinjske šole. Smešno je, toda res, ko sem zagledal lepo postavljene dobrote, sem si mislil, če že moram umreti, naj umrjem vsaj sit. Pa sem se spravil nad marmelado in jo otepal s kruhom kake pol ure. Ze slišim, kako vlamljajo vrata v bolnišnico in kmalu nato pride nemški častnik in z njim nekaj vojakov. S pištolo v roke me vpraša: Hast Soldaten? Povem, da jih ni več, da so zbežali, nato me še vpraša, če imam pištolo. Odkimam, da ne. Preiščejo me vsega do skornjev in ne najdejo seveda ničesar. V skornje pa hvala Bogu, ne pogledajo. Ker hoče še na vsak način od mene orožje, ga peljem v klet in mu pokažem signalne pištole, za katere sem vedel, da so tam. Za te se ni zmenil pač pa sem imel jaz mir. Naglal me je na cesto, kjer se je že zbirala do ga kolona ujetnikov.

(Nadaljevanje.)

Drelse: Tone Glavan in Vinko Podgoršek, karikatura pisatelja in glavnega igralca in režiserja fragmenta iz življenja v štirih slikah: »Ubili so človeka«, ki ga bo dramski krožek »Jelka« uprizoril 18. t. m. (v nedeljo) v Franciskanski dvorani.

Seznam rekvirirane živine

ki jo je izsledila ljubljanska občina

Živino imajo včasni oskrbi doli navedeni posestniki, pri katerih jo pravi lastniki proti predložitvi dokazov lahko takoj dobe nazaj.

Občina Ljubljana:

STRUKELO MIHAEL, Zapuška ulica št. 8, ima konja brez žiga, vrane, na glavi belo pisan, na desni strani vratu ima bela pika, 20 let star, visok 30 cm, in 1 konja, žig 389, kostanjeve barve, lisast, smrček, obe zadnji nogi čez bielec bel, 10 let, 157 cm. ŠUSTAR FRANC, Dolenjska cesta 12, ima 1 konja, žig 1098, vrane, obe zadnji svetle pisan, 13 let, 160 cm. TOBIAS Ilišeje barve, lis, smrček, spodnja ustna bela, obe zadnji STANKO, Zavrti št. 12, ima 1 kobilo, brez žiga, svetlo, na kolena beli, 6 let, 160 cm, in 1 konja brez žiga, sivi belec, zadnja desna bielec bela, zadnja leva čez bielec bela, 5 let, 160 cm. VELKAVRH FRANCO, Rožna dolina 11-39, ima 1 konja, žig 8, vrane, brez drugih znakov, 6 let, 142 cm. VIDMAR ALBIN, Crna vas 422, ima konja brez žiga, svetel lisjak, lis, smrček, spodnja ustna bela, sprednja leva bielec bela, sprednja desna in obe zadnji visoko bela, 8 let, 154 cm, in 1 kobilo, brez žiga, temno-sivi belec, obe zadnji v bielec bel, 7 let, 153 cm. VINOCET, tovarna kisa, Vih 38, ima 1 konja brez žiga, rjavkasti belec, 8 let, 162 cm. VOKAL ANTON, Hauptmanns št. 30, ima kobilo, žig nečitljiv, temno lisaste barve, lis, smrček, 6 let, 145 cm. VOVK VINKO, Gerbičeva ul. št. 19, ima 1 konja, žig 275, temno kostanjeve barve, desna zadnja polbielec bela, leva zadnja bielec bela, 7 let, 153 cm. VRBINC ANTON, Lačjska c. 12, ima 1 kobilo, brez žiga, rjavkasto belo, 7 let, 140 cm. VRBINC IVAN, Peruzijeva 105, ima 1 kobilo, žig 122, kostanjeve barve, desna zadnja polbielec bela, v sedlu obisek, 13 let, 142 cm. VRHOVC JOZE, Poljanska 46, ima 1 konja, žig 644, kostanjeve barve, 6 let, 160 cm, in 1 konja brez žiga, kostanjeve barve, zvezda, 11 let, 161 cm. ZAJC ANTON, Jurčkova pot 90, ima 1 kobilo brez žiga, lisaste barve, spodnja ustna bela, zadnja leva čez bielec bela, 5 let, 140 cm. ZAJC FRANC, Potokova 8, ima 1 konja, žig 154, belec, lisjak gobec, 12 let, 170 cm. ZAKOTNIK IVANA, Podtiska 41, ima 1 konja, brez žiga, lisaste barve, lis, smrček, zadnja leva bielec bela, na levem stegnu 800 bolih dlak, 7 let, 161 cm. ZALAR FRANC, Pieterskova ul. št. 25, ima 1 konja, brez žiga, kostanjeve barve, brez znakov, 18 let, 155 cm. ZALAR FRANC, Vih 307, ima 1 kobilo, brez žiga, vrane, zvezda, gobasta po glavi, 20 let, 162 cm. ZALOKAR MARIJA, Tržaška cesta 44, ima 1 konja brez žiga, kostanjeve barve, brez znakov, 8 let, 160 cm. ZAVANŠNIK ANDREJ, Vih št. 14, ima 1 kobilo, žig 217, mešano lisaste barve, lis, smrček, obe zadnji nogi visoko beli, 7 let, 150 cm. ZDESAR ALOJZIJ, Vih št. 41, ima 1 konja, brez žiga, kostanjeve barve, zvezda, rane na obeh zadnjih nogah, 15 let, 168 cm. ZDESAR IVAN, Vih št. 31, ima 1 konja, žig letoča 8, sivi belec, 6 let, 152 cm. ZORC FRANC, Vodnikova 230, ima 1 konja, žig 545, kostanjeve barve, leva zadnja polbielec pisan, 8 let, 150 cm. ZABJAK IVAN, Zapuška 17, ima 1 konja, žig 218, kostanjeve barve, brez znakov, 20 let, 157 cm.

Občina Bloke:

MAČEK JOZE, Kladek 8, ima lastni voz št. 1.

Občina Brezovica pri Ljubljani:

KOZAMEBNIK HENRIK, Brezovica 26, ima 1 vola montafonske pasme, žig 508.

Občina Dobrova pri Ljubljani:

SMRTNIK VALENTIN, Brezje št. 28, ima 1 konja, žig 10, temnosivi belec, 7 let, 140 cm, na desni strani zadaj kila. TOMŠIC JURIJ, Brezje št. 29, ima 1 vola montafonske pasme, žig 431.

Občina Dolenji Logatec:

KOŠIR JANEZ, Dol. Logatec 6, ima vola, sive barve, žig 218, 4 leta. — ZUPANSTVO DOL. LOGATEC ima tri vole, od katerih ima eden žig 36, in konja, žig 1573, lisaste barve, z mešano belo barvo, lis, smrček, spodnja ustna bela, 4 leta, 138 cm, in konja, žig 16, kostanjeve barve, ovčaka, desni zadnji bielec pisan, na sedlu bela lis, po vsem hrbtu temna črta, 8 let, 126 cm.

Občina Domžale:

KIRCHER IVAN ima kobilo, brez žiga, rujave barve, na desnem plečetu rana, 9 let, 166 cm.

Občina Gorenji Logatec:

PETEK JANEZ, Gor. Logatec 44, ima konja, brez žiga, lisaste barve, lis, smrček, 8 let, 157 cm.

Občina Horjul:

KOGOVŠEK JANEZ, Vrzdence 56, ima kobilo, žig 2195, kostanjeve barve, 17 let, 152 cm.

Občina Hotedršica:

TURK IVAN, Hotedršica 1, ima konja, brez žiga, postrvasti belec, 15 let, 162 cm.

Občina Ihan:

STARIN TEREZIJA, Mala Loka št. 4, ima konja, brez žiga, postrvasti belec, 30 let, 150 cm.

Občina Mengeš:

MOČNIK RUDOLF, Veliki Mengeš 23, ima vola, montafonske pasme, brez žiga.

Občina Radomlje:

VRENJAK PAVEL, Kolovce 7, ima konja, žig št. 2, kostanjeve barve, lis, smrček, leva zadnja bielec bel, 30 let, 157 cm.

Občina Rakitna:

KOVAČIČ FRANC, Rakitna št. 15, ima vola, sive barve, žig 599. — KRANJC ANTON, Rakitna 22, ima vola, sive barve, žig 305. — KRANJC JOZE, Rakitna 23, ima vola, temno sive barve, žig 355, in vola pšenice barve, žig 360. — KRZIC FRANC, Rakitna 27, ima vola, temno sive barve, žig 381. — LENIC JANEZ, Rakitna 16, ima vola, pšenice-belo lisast, žig 362. — MIKUS FRANC, Rakitna 67, ima vola, črne barve, brez žiga. — SUSMAN FRANC, Rakitna 28, ima vola, svetlo-sive barve, žig 345. — SVIČO FRANC, Rakitna 75, ima vola, rujave barve, žig 366. — VIDMAR JANEZ, Rakitna 62, ima vola, temne sive barve, žig 389.

Občina Smlednik:

AVGUSTIN JOZE, Zapuška št. 6, ima vola, belo-edeo barve, žig 43.

Občina Rovte:

KUNC JAKOB, Rovte 99, ima kobilo, brez žiga, kostanjeve barve, široka lis, spodnja ustna bela, vse štiri noge prok bielec bele, 7 let, 167 cm. — LUKAN PAVEL, Praprotno brdo 11, ima kobilo, brez žiga, sivi belec, 9 let, in kobilo, žig 601, vranka, zvezda in lis, 8 let, 132 cm.

Občina Ziri:

OBČINA ima 12 volov s sledečimi žigi: 7, 65, 84, 90, 179, 235, 243, 330, 331, 507, 534 in 799.

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA ima v shrambi tudi: motocikel B. M. W., mot. št. 3 B 39/7012000 ter motocikel s priklopo, Harley Davidson, mot. št. 27 J 3317, in 8 koles tehle evid. številke: 9314, 14051, 93753, 100665, 103350, 122430, 142009, 208713, in kolo Pax, tov. št. 33097, ter kolo Opel, ev. št. 121388.

Kdor izmed oškodovanih lastnikov najde pri navedenih posestnikih svojo živino, naj se z dotičnim posestnikom in z živino ter s potrebnimi dokazili zgasi v Ljubljani na Mestni pristavi, Kodeljevo št. 8.

Tončki Kuhelj v spomin!

Polna globoke vere je izžarevala ljubezen... In ta njena ljubezen je bila plemenita: ljubezen do Boga in iz te izvirajoča ljubezen do bližnjega! Zavedala se je blagopokojna ga. Tončka Kuhelj, da je večnoveljavna beseda sv. pisma, ki zagotavlja, da je vera brez del mrtva, kakor je telo brez duše mrtvo. In zato je delila ljubezen in samo ljubezen. Te njene izrazite ljubezni niso bili deležni samo njeni najbližji, iskreno ljubljani domači, pač pa tudi vsi, ki so prišli z njo v stik, zlasti še trpeči, bedni. Kako so vzplamtale njene lepe modre oči, ko je osrečila tega ali onega! Zato pa je bila blagopokojna ga. Tončka povsod zaželen: kamorkoli je prišla, je z nepričljivim humorjem vse razgibala, da so v njeni družbi poživljali, osveženi pozabljali na vse gorje. Če je pa še zapela z lepim enonornim altom različne popevke, ki jih nihče ni znal tako originalno, izrazito podati kot ona, je pa bilo pravega blažljivega veselja res veliko. Zato pa je blaga ga. Tončka od nešteti objokan! Ker je torej vse, kar je vršila, temeljito na globoki, iskreni ljubezni, ki ji je zagotovljeno večnostno plačilo, zato naj blažena uživa vso sladkost pri Njem, ki ji je bil: Pot, Resnica in Življenje. Have, anima pia!

Italijanščina brez učitelja

17

V slabih časih se človek zmeraj tolaži z boljšo prihodnostjo. Mi bomo spoznali nocoj prihodnost, samo ne vem, če bo res »boljša«. Mislim, da bo bolj pusta, slovniška...

Če rečem po slovensko »kupil bomo«, izrazim s tem nekaj, kar se bo zgodilo. Čas, v katerem sem rabil glasol »kupiti«, je torej prihodnji čas. Potreboval sem zato dve besedi: že znani nam (tvorno)pretekli deliznik (»kupil«) ter pomožnik »biti« v prihodnjem času (»bom«). Slovenski prihodnji čas je torej sestavljen čas. Italijanski prihodnji čas (il futuro semplice) pa ni sestavljen čas, marveč ga tvorimo s končnicami ki jih pritakamo osnovi na način, ki nam je že znan iz sedanjega časa (il presente).

Katere so torej končnice, s katerimi tvorimo futuro?

1. glagoli prve (na -are), druge (na -ere) in tretje (na -ere) spregatve pridevajo osnovi (ki jo dobimo, če odbijemo končnico nedoločnika) tele končnice:

-erò -erémo
-erai -eréte
-erà -eranno

Glagoli četrte (na -ire) spregatve pa pridevajo osnovi tele končnice:

-irò -irémo
-irai -iréte
-irà -iranno

Opozarjam, da je naglas krativec (') na končnem -ò oz. -à v 1. oz. 3. osebi ednine obvezen. Pisati ga moramo torej tudi takrat, kadar pišemo zares... Ostali naglasi ostrivci (') samo povedo, kateri samoglasnik je naglašen.

Vzemimo zdaj za vzgled nam že znane primere glagolov in jih spregajmo v futuro:

I. govoril(a) bom itd. govoril(e) bomo itd.

parl-erò parl-erémo
parl-erai parl-eréte
parl-erà parl-eranno

II.

bal(a) se bom itd. bal(e) se bomo itd.

tem-erò tem-erémo
tem-erai tem-eréte
tem-erà tem-eranno

III. verjel(a) bom itd. verjeli(e) bomo itd.

cred-erò cred-erémo
cred-erai cred-eréte
cred-erà cred-eranno

IV.

slišal(a) bom itd. slišali(e) bomo itd.

sent-irò sent-irémo
sent-irai sent-iréte
sent-irà sent-iranno

Pomožnika »avere« in »essere« hodita svoja poto:

bom itd. imel bom itd.

sarò avrò
sarai avrai
sarà avrà
sarémo avremo
saréte avrete
saranno avranno

Spregajte nocoj Vam že znane glagole v futuro. Za jutri sem Vam pa pripravil spet nekaj stavkov.

Ključ za snočnje vaje.

Pravod berila: Krokari in lisice. — (Neki) krokari ima kos sira v ustih (mi: v kljuni). Lisica želi vzeti sir in začne hvalliti (cominciare a...) — začeti nekaj...) krokarija. »Hotela bi slišati te peti (dobeseden prevod)!« Krokari (zalpoje, toda sir mu pade iz ust (mi: iz kljuna). Lisica (polje sir in (zajklice) krokariju: »Ti imej petje in jaz bom imela sir!«

Berilo v passatu prossimo: Il corvo e la volpe. — Un corvo ha avuto un pezzo di formaggio in bocca. La volpe ha desiderato prendere il formaggio e ha cominciato a lodare il corvo. »Vorrei udirti cantare!« Il corvo ha cantato, ma il formaggio gli è caduto di bocca. La volpe ha mangiato il formaggio ed ha chiamato al corvo: »Tu abbi il canto, ed io avrò il formaggio!«

Pripomba: Passato prossimo in gornjem berilu je z golj vaji. Pri postavljanju v preteklost bi vne katerih primerih morali sicer uporabljati nedovršni pretekli čas (l'imperfetto), ki ga pa še ne poznamo

Il palazzo reale a Belgrado distrutto — Razrušeni dvor (konak) v Belgradu

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; tinitovenjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe

Istejo:

Kakršno koli zaposlitev
išče bivši mestni uslužbenec, star 42 let, ki se nahaja kot begunec v Ljubljani in je brez sredstev. Sprejme vsako mesto, kakor sluga, inkasant, čuvaj ali podobno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zrtev razmer« števil. 7533. (a)

Absolvent kmetijske šole
z dobrimi spricvali, išče službo vrtnarja ali oskrbnika. Zmožen tudi pisarniških poslov. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7564. (a)

Trgovski pomočnik
verziran v špecerijski stroki na debelo in na drobno, z dobrimi spricvali, išče kakršno koli zaposlitev. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7493. (a)

Zobozdrav. pomočnica
z večletno prakso in znanjem italijanske, išče namoženja. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dežela« mesto št. 7623. (a)

Jurist

z dvema državnima izpitoloma, vešč italijanske in nemške, išče kakršno koli zaposlitev. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 7578. (a)

Gospodična

trgovsko naobrazena, vaje na gostilne in blaginjskih poslov, išče kakršno koli zaposlitev. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sprejem vsako delo« pod št. 7578. (a)

Službe

Dobe:

Iščem kmetičko dekle

pridno in pošteno, ki je vajena kmetičkih in gospodinskih del. Plača po dogovoru. Ivan Krušič, Ljubljana, Bezenškova ulica 16. (b)

Inteligenta

samostojno konceptno moč v italijanskem jeziku, sprejme velepodjetje. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Višja izobrazba« št. 7588. (b)

Korespondenta -inja

italijanskega in slovenskega jezika, perfektnega sprejme velepodjetje. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Primerna predizobrazba« št. 7589. (b)

Čevljarkega pomočnika
sprejem. Erjavce V. — Litijška c. 37, Ljubljana.

Iščemo krojače

za moško konfekcijo, v delo se daje že pri krojenju blaga. Iv. Brumec — TIVAR — Ljubljana, Miklošičeva 18, nasproti sodišča. (b)

Deklo

za kmetička dela, iščem. Blas Karol, Ljubljana, Moste, Zaloška cesta 169. (b)

Fanta

15—19 let starega in dekle od 14—16 let, iščem za domača dela. Bricej Ivan, Zg. Kašelj 16. (b)

Hišnika brez otrok

pridnega in poštenega iščem. Ponudbe na upravo lista pod »Zvest« št. 7711. (b)

Prodamo

Fige

za šganjeku, po najnižji ceni oddaja trvdka Ivan Jelačin, Ljubljana, telefon 26-07.

»Diesel-motor«

stabilen, 12 ks, v zelo dobrem stanju, prodam za vsako ceno. Seliskar Anton, Brezje 31, Dobrova. (f)

Ptičarje

mladiče, kratkodlake z rodovnikom, prodaja Nussdorfer, direktorja železnice v Ljubljani. (j)

Družbo z omejeno zavezo
ugodno prodam. Naslov v upravi pod št. 7638.

Pisalni stroj, »Portabel«
v kovčegu, še popolnoma nov, prvovrstne znamke, takoj ugodno prodam. Kovačič, Cigaletova 11. (a)

Mlekarna

in prodaja sadja in zelenjave, še zaradi odpotovanja prodaja. Za osebe, zmožne italijanske, sijajen zaslužek. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7662. (a)

Dve železni postelji

z medenastimi oblogami in mrežo iz jeklene žice, garantirano čisti, prodam. Pire, Cesta v Mostni log 7.

Poizvedbe

Kdor kaj vé

o pogrešanem redovni Marjaronu Jankotu, ki je odšel v Sabac, pontonirski četa 2-4, in se do danes ni javil, se proš, da to sporoči proti povrnitvi stroškov na naslov Ivanika Marjaron, Borovnica št. 32.

Kdo ve kje se nahaja
Leopold Rozman, ki je bil poklican v Slav. Brod in zajet v lagerju v Sarajevu. Proti nagradi naj se sporoči na naslov: Angela Rozman, Kodeljevo, Površetova 55. (e)

Schleimer Vili

gostilničar iz Kočevja, ki je služil pri kolesarski četi se še ni javil. Kdor ve kaj o njem, se napreda, da sporoči na naslov: Asoli Marija, Kočevje.

Kdo kaj ve

o Bizjan Alojziju, ki je služil v Bosanskem Brodu, aerodrom 170, 10 avto četa. Naj sporoči ženi. Bizjan Monca, Brdo 43, Vič-Ljubljana.

Prosim vsakogar

ki kaj ve o mojih dveh sinovih: redovni diakon Mislje Ciril, IV. baterija šole za rez, artil. oficirje v Sarajevu, in Mislje Franc, redovni na aerodromu 10 (32). Češak, da mi sporoči proti nagradi na naslov: Mislje Josip, Trbovlje 22, ali na Mlakar, Ljubljana, Japljeva ulica 13. (e)

Kupimo

VSakovrstno ZLATO

SREBRO PLATINO

ŠMARAGDOPERLE RUBINI

DIAMANTI STARIŠKIH

MAKITE TER UMETNE

PO NAJVIŠJIM CENAM

STARA TVARNA

JOS. EBERLE

LJUBLJANA TYRŠEVA 2

HOTEL SLOH

Košnjo po deteljah

kupim. Javite na naslov Ivan Krušič, Ljubljana, Bezenškova 10. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah

CERNE, Juvellir, Ljubljana

Wolfova ulica št. 3

Hrastove hlode

v vsaki množini kupuje tovarna parketov — Fran Kotnik, Verd. p. Vrhnika.

Vsako količino

bukovih drv, oglja, travov in desk kupimo. Ponudbe na »Exportles«, Ljubljana, Tyrševa 15. k

Kmetički voz in lahke sani
dobro ohranjeno — kupi Brecljinski Ivan, Ljubljana VII, Cebelarova 20. (k)

Storo zlato,

zlato zobovje

in srebrne kronc

kupujem po najvišjih cenah

A. KAJPEŽ

urgovina s urami in slatinne

precizna delavnica za

popravlila vsakovrstnih ur

Ljubljana, Miklošičeva 14

Čresla

smrekovo in hrastovo,

kupi vsako množino po

zajamčeni ceni 80 din za

100 kg franko vagon ali

usnjarna J. Lavrič, Ljubljana,

Št. Vid pri Stični.

Vrtno zaprto uto

kupim. Obvestite trgovino

v ponedeljek telefonično

89-71. (k)

Malinovo tekočino

kupim. Ponudbe v upravo

»Slovenca« pod »Sukus«

— 7633. (k)

Sobe

Oddajo:

Opremljeno sobo

zračno, sončno, v stro-

gem centru, oddam. Isto-

tam oddam veliko prazno

sobo, primerno za pisar-

no. Naslov v upravi »Slo-

venca« št. 7558. (s)

Opremljeno sobo

oddam takoj. Naslov v

upravi »Slovenca« pod št.

7596. (s)

Opremljeno sobo

zračno, s posebnim vho-

dom se takoj odda: Je-

gličeva cesta 1, visoko

prtičje. (s)

Pisarniške sobe

tri do štiri, z ali brez in-

ventarja, souporabo te-

lefona, kurjave in raz-

svetlobe v centru me-

sta, se oddajo takoj

ugodno v podnajem. Po-

nudbe na oglašni oddenek

»Slovenca« pod značko

»Ugodno« (7691).

Sobo in kuhinjo

ali dvosobno stanovanje

iščem za takoj ali poz-

nejše. Ponudbe na upravo

pod »Reden plačnik«.

Kolesa

Damsko in moško kolo

tovarniško nova, najbolj-

še italijanske znamke,

za zelo nizko ceno na-

prodaj. »Generator de-

lavnica« na Tyrševi 13.

(Figovec.)

Imam črno kolo

znamke »Adler«, oddano

v I. velopip. bat. v Ljub-

ljani okrog 10. marca.

Dobi se pri Jožefu Košir,

Črni vrh 35, Polhovgradec.

Nagrado zabi izsleditelj

kolesa tov. znamke Torpe-

do 577.629. številka tablice

5335/41, katerega sem oddal

kolesarskemu bataljonu v

Ljubljani. Dr. Megler, Ko-

lodvorska 11. (e)

300 din nagrade

da najditelju ukradenega

kolesa, plavkaste barve,

z dvema ročnima motorima

zavorama, 3 prestavi in

aluminijastimi blatniki. —

Evid. št. 2 — 188.200 — I.

Škofje Frano, Ljubljana,

Hradečkova cesta 35. (e)

Stanovanja

Oddajo:

Enosobno stanovanje

oddam z junijem. Samo-

va št. 1. (d)

Dvosobno stanovanje

s kabinetom in kopalni-

co se odda na Strossma-

yerjevi ulici 8. Vprašati

hišnika. (k)

Enosobno stanovanje

oddam. Poljanska cesta 44.

Komfortno stanovanje

dvo- in trisobno s kabi-

neti oddam samo mirnim

strankam. — Informacije

Tyrševa 92-I, desno.

Dvosobno stanovanje

se odda in 1 sobo praz-

no. Ogled od 1 do pol 3.

Nove Jarše 30.

Dvosobno stanovanje

komfortno, pri Kolodvor-

ski ulici, oddam. Ponudbe

na upravo »Slovenca« pod

»Mirna stranka« 7681. (d)

Enosobno stanovanje

podprtičje, oddam. Pepea

Skočir, Bolgarska 17. (d)

Istejo:

Opremljeno stanovanje

2 sobi, kuhinja, v centru

Ljubljane, iščem za takoj

ali za 1. junij. Ponudbe

v upravo »Slovenca« pod

»1000« št. 7567. (c)

Posestva

»REALITETA«

posestna posredovalnica

v Ljubljani je samo

v PREŠERNOVI ULICI 54

Nasproti glavne pošte

Telefon 44 — 20

Parcela ob glavni cesti

prodam po ugodni ceni

Merl oca. 700 m². Naslov se

lve v upravi Slovenca pod

štev. 7426. (h)

Vsako nepremičnino

v Ljubljani in njeni okoli-

ci kupimo. »Realiteta«,

Prešernova ulica 54-I,

nasproti glavne pošte.

Telefon 44-20. (k)

Hišo

kupim v Ljubljani ali v

bliznji okolici. Ponudbe

v upravo »Slovenca« pod

»Brez posrednika 300« št.

7565. (p)

Hišo v Ljubljani

ali okolici kupim do 250.000

din; tudi večji kompleks

Poizvedbe

za živali

500 din nagrade

Dobi, kdor mi izsledí moja 2 bela konja (Lipicanca), eden z žigom 73, eden brez žiga, visoka 160 cm, stara 12 let. Jos. Zalta, Ljubljana, Tyrševa 2.

1500 dinarjev nagrade

plačam, če dobim nazaj 1 konja, črnkastega fuksa, velikoga, s belo liso na glavi in smreku ter zadnje noge spodaj bele, desno sprednje kopito belo, star je 12 let, žig 589, ali mogoče brez žiga. Speditelj Turk, Ljubljana.

Iščem konja

črnega, brez znaka, na prvi desni nogi ima malo bulo na peti, visok 154 - 163, oddan je bil v Ljubljani-Viž, star 5 let, žig 113. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči proti nagradi na naslov: Baraga Alojz, Šega vas št. 7, Loški potok.

Iščem kobilu

črnojarve barve, lahka srednje velika (velikost komata 28 col) 6 let stara, griva in rep črna in dolga. Oddana 10. 4. 1941 pod št. 329 (še je vizgana, ni znano), 38. konj. divizionu v Vižmarjih, ki je bil razpuščen v Kozjem pri Rajhenburgu. — Nagrada 1000 din. Javiti: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

1000 din nagrade dam

kdor mi preskrbi vola, montaforca, žig 389, oddan je bil 16. art. polku. Obreza Janez, Cerknica 170.

1000 din nagrade

dobi, kdor mi izsledí konja fuksa, na glavi ima široko liso, obe zadnji nogi beli. Žig 2652, star 6 let in na desnem ušesu ima male zareze. Oddan v Dravice 2. bat. razpuščen v okolici Novega mesta. Sporočiti na Jože Gvald Sajevec, št. 1, p. Ribnica.

1000 din nagrade dam

tistemu, kdor mi preskrbi 4 letnega konja, z žigom št. 3262, prama, lisast, zadnja leva noga bela, Kušar Jože, Ljubljana, Jenkova 14.

Vem za konja fuksa

žig 2543, star štiri leta, zadnja leva noga bela, fuksa belogriv z liso na glavi. Naslov v upravi pod št. 7679.

Vem za konje

s sledečimi žigi 1611, 314, 101, 96, 119, 10, B11-93, B3, 38. Naslov v upravi »Slovenca« pod 7701.

Iščem vola

montaforca, temnosivega, teža nad 600 kg, na levem rogu žig 69, roge kratke in debele. Kdor mi sporoči točen naslov, kje se vol nahaja, dobi ob prevzemu vola 500 din. Ivanc Anton, Vel. Lipljenje 8, p. Grosuplje.

2000 din nagrade dam

tistemu, kdor sporoči, kje se nahaja konj črne barve, z dolgo liso na glavi, ostrizeno grivo, močan, visok 155 cm, star, brez žiga, nadalje en voz parizar in komati. J. Oblak, Vrhnika (Kraljevse).

1000 din nagrade dobi

kdor mi preskrbi konja »Miško« prama, na vratu leve strani ima malo kotanjico, žig 765, naj sporoči na naslov: Zrnce Jože, Zdenaska vas 3, pošta Videm Dobro polje.

Iščem dva vola

belosivega, z voj. št. 116 i nivočnega s števil. 116. Najditelj naj javi svoj naslov - proti nagradi - upravi »Slovenca« pod »Laze pri Planini«. 7639.

1000 din nagrade dobi

kdor mi preskrbi 4 letnega konja, žig 1200, svetel fuksa, lisast, zadnja leva noga bela, na prednjih nogah e imel sklenjene podkve. Kušar Jože, Ljubljana, Jenkova ul. 14.

1000 din nagrade dobi

kdor mi pomaga, da dobim svojega konja nazaj. Oddan je bil v stabu 82. pionirskega bataljona na Viž. Razpuščen baje na Peči pri Grosupljem. — Konj zelenko (alzen šimel visok 159, obseg 171 cm, star 6 let, pri oddaji dobi v grivo št. 67, mogoče kasnejše tudi v kopito. Konj je srednje težak, hiter, lahkih nog, glava po čelu precej belosiva, bolj tanke grive in repa. Boji se avtomobila. — Sporočiti na Klun Jože, Otavice 15, Ribnica, Dolenjsko.

Imam konja prama

siro, rdeča glava, star 6 let. Žig št. 3082. Stanko Homlanc, Skočjan, Dolenjsko.

Iščem konja

žig št. 673 in št. 114, oba sta konja fuksa, stara 6 let, konj z žigom 673 je visok 161, obseg 178 cm, ima na glavi belo liso; konj s žigom 114, meri 152/175 cm, je brez lise na glavi, na zadnji levi nogi na zunanji strani na kolenu ima kot oreh debelo buničo. — Kdor mi sporoči, kje se nahajata moja konja, dobi lepo nagrado. Josip Babnik, Fužine št. 5, gostilna, p. Dobrunje pri Ljubljani.

500 din nagrade

dobi, kdor sporoči, kje se nahaja kobilu prama z opremo, stara 14 let. Binčelne in griva na vratu pod komatom pristrizena. In zelen voz (tajsel). Oddana 5. trup. komori v Mestnem Logu. Taškar Ivan, Celovška o. št. 77, Ljubljana.

500 din nagrade dam

kateri mi naznači konja »Fuksa«, ki stoji na ime »Lisko« in ima št. 620, grivo rujav, in na čelu ima belo liso. Na zadnji desni nogi ima podrito steno. — Kporočil naj se na naslov: Anton Urbanšič, Cateč, p. Velika Loka, Dol.

Iščem kobilu pramo

5 let staro, za pleči ima malo belo piko, žig 298. Kdor kaj ve o njej, naj sporoči proti nagradi. — Jakob Milave, Ivanje selo št. 5, Raket.

Iščem konja

črn, star 5 let, visok 148 cm, obseg 162 cm, brez lise, št. 210, oddan v Skofjo Loko četi za vozo. Rep in grivo ima kratko priznanso. Sporoči naj se proti nagradi Ivanu Jeršetu, Višnja gora št. 5, Raket.

Iščem konja

št. 529, temni fuksa, brez posebnih znakov, 7 let star, 156 cm visok. Sporoči naj se proti nagradi 500 din in povrnitvi stroškov Fajdigu, Študentovska 2, Ljubljana.

Imam konja

prama, star je 7 let, brez žiga, 2 beli lisi na nosu in glavi, zadnje noge do blej lev bele, košat rep in ima rapa. Oddan je bil v Logu pri Brezovici v štab konjenice trikl. divizionu. Lastnik Stalcer Ivan, pos. naj se zglaši pri Princenju Alojziju, Bizovik 13, Dobrunje, s potrdilom občine in komorske karte.

Iščem kobilu pramo

temno, na glavi ima zvezdo, na desni strani ima 2 beli piki, na levem stegnu zadaj ima prasko, žig 45. Sporoči naj se proti visoki nagradi: Jože Mulhar, Bizovik 67, Dobrunje.

I. eskadron

500 din nagrade dam onemu, kateri mi sporoči, kje se nahaja moj konj »Moros« črn, zadnja desna noga do bledja bela, srednje okroglo postav, boji se avtomobila, brez žiga, oddan dne 4. aprila ob 11 v Logu pri Vrhniki. Prosim dotičnega vojaka, ki ga je jeznil, da mi sporoči, kje ga je pustil. Ludvik Vesel, Podklane 13, Sodražica.

500 din nagrade

dobi, kdor mi preskrbi kobilu pramo, staro 7 let, v grivi in v repu ima bele niti. Rep košat in nosi žig 322. Marija Rome, Mala stara vas 4, pošta Grosuplje.

Nagrado dobi

kdor mi pove za konja, temnega prama z žigom 3250. Alojzij Hudnik, Dobrova pri Ljubljani.

Konja »Šimeljina«

iščem. Mera 159-178, na nogi žig 56. Kdor ga izsledí, dobi dobro nagrado. Janez Prusnik, Seneberje 4, p. Dev. Marija v Polju.

Primereno nagrado

dobi kdor pripelje ali pa sporoči, kje se nahaja konj »Fuka« z žigom 372 s komatom, in pa konj »Svarec«, dorast, žig 371, s komatom in vozom. — Gostilina Vodnik, Podutik št. 25, p. Ljubljana.

Poizve se za voz

težak, z močno stango, kovano spredaj na okroglo, »Povza« nova. Zadnji nosilec zavore preko trobja zelezen. — Avsič Lojze, Koseze 48, Ljubljana.

Splošno jugoslovensko

bančno društvo d. d.

podružnica v Ljubljani

izstavlja cirkularne čeke na Banca d'Italia in Banco di Roma, kakor tudi osebne in blagovne akreditivne ter izvršuje navadna in brzojavna preodkazila po vsej kraljevini Italiji.

Società bancaria

generale jugoslava s. a.

succursale di Lubiana

emette assegni circolari al Banca d'Italia e Banco di Roma, dei pari lettere di credito personali e sulle merci ed eseguisce rimesse ordinarie e telegrafiche per tutto il Regno d'Italia.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
9	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
10	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
11	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
12	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. Star veznik — pozorav — čutilo. 2. Kožni izpuščaj — mesto ob Rdečem morju — zvonov glas. 3. Vrsta znanstvenika — rudnik pri Rajhenburgu. 4. Polje, njive — gora v Armeniji. 5. Sami samoglasniki. 6. Prebivalec goslenjskega mesta. 7. Mesto ob Rdečem morju — slovenski zgodovinar — izraelska hrana. 8. Hrvaški veznik. 9. Franc. filozof, matematik — spomladansko žito. 10. Tekna, zabava — grška pokrajina. 11. Industrijska rastlina — roparska ptica — rimski pozdrav. 12. Žensko ime — rokodelce — moralen maček.

Navpično: 1. Država — ključavničarska potreščina. 2. Redovnice — moško krstno ime. 3. Posluj ob napovednem času — gozdna žival. 4. Osební zaimek — enojka. 5. Starogrško živalsko božanstvo — nada. 6. Župančičeva pesnitev — italijanska pokrajina. 7. Obrnjeni pogojnik — letopis — pevska nota. 8. Travnik, golčava — starogrški epski spev. 9. Z obema rokama — ploskovna enota. 10. Označka za kem. prvine — ljubezen (italijansko). 11. Usedlina, izloček pri tekočinah — veznik. 12. Pijača — svetopisemsko mesto. 13. Telesna slabost — starogrški bog vojne.

Iščem konja št. 3247

Pram, 6 let star, širokih prs, močnega vratu — in konjsko opremo. Kdor kaj ve, naj sporoči proti nagradi 1000 din na: Šebeničnik Franc, Kozarje 74, p. Dobrova pri Ljubljani.

Iščem kobilu »Fukso«

lisčje barve, dolga lisa na glavi, zadnja leva noga malo otekla, menda žig 14. Dam 1500 din nagrade. Blas Karol, Ljubljana, Zalogška cesta 169, Moste.

Iščem konja

št. 768, vis. 165 cm, zelen šimel. Dovč Feliks, Zalog 13. Dam primerne nagrado.

1000 din

dobi, kdor mi sporoči, kje je moj konj, star 6 let, svetel pram, mera 161-172 cm, brez številke. Z zadnjimi nogami drsa. — Diaka na lakotnicah je na obe strani počesana. v vinci njih dolga. Rep do sredine kolen, ki ima krajši šop žime. Oddan na Logu pri Brezovici. Razpuščen od šmarja do Dobrega polja. Zavašnik Andrej, Ljubljana-Viž 14.

Iščem

konja prama, žig 41, grus 186-180, 7 let star, ima značilno tanek rep. — Konja prama, žig 95, 6 let star, 162-178. — Konja prama, žig 94, zvd. in lis. brnj. l. p. vis. put. d. z. p. čar. 162-177, 7 let star. — Vsi konji so bili razpuščeni v št. Rupertu na Dolenjskem. Od vsakega konja dam 1000 din nagrade onemu, ki mi jih preskrbi. Božnar Pavel, Polhov gradec.

Imam kobilu šimlo

majhna, žig 154, polzve se v Hrastrju št. 8, pri Ljubljani.

1000 din nagrade

dobi, kdor sporoči, kje se nahaja konj pram, na levem oku slep, z žigom na kopitu 3004, z opremo in vozom oddan na Ježici. Gabrovšek Jože, Vrh 8, p. Rovte.

1000 din nagrade

dobi, kdor sporoči, kje se nahaja konj »rot-simel«, s veliko mešano grivo, visok 150-162, star 8 let, žig 29. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7560.

Iščem konja »Fuksa«

z liso, brez številke, ima malo bele dlake vmes, zadnje noge v vinci bele, na levem stegnu ima malo bulo, meri 162-182. Kdor mi sporoči ali ga pripelje, dobi nagrado. — Zidan Alojzij, Vodmatski trg 7, Ljubljana.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča M. Hrnjak, lekarnar, Sisak. Varujte se podrobiti!

Green

19

Luč in tema

Leavenworthov umor. Najnovejšo odkritje v tem tajnem dogodku. Osumljen je težko en član družine, življenje Eleonore Leavenworthove...

Bil sem pripravljen nato, a vendar me je grozna istina silno prestrašila. Časopis mi je izpadel iz rok in stal sem pred njim. Hotel sem ji pogledati v oči, a tega sem se bal.

»Kaj to pomenja?« je izustila. Kaj hoče s tem povedati? Gledala je v me, kakor ne bi mogla razumeti tiskanih vrst. Hotel sem nekaj odgovoriti, a nisem mogel.

»Mene dolžijo!« je zamrmrala, »mene — mene — mene — ter se udarila na prsi, — mene, ki sem ljubila tla, kamor so stopile njegove noge, mene, ki bi hotela presteči z lastnim telesom okroglo, ko bi vedela, da se bo zgodila taka nesreča. Oh! meč, kako mi ga zabadajo v srce...«

Nisem ji hotel, dokler se nisem še prepričal o njeni nedolžnosti, ji izraziti pomilovanja. Šele po kratkem molku sem ji rekel:

»Vidim, da vas to silno razburja, gospica Leavenworth! Kaj si niste mogli predstavljati posledice, ki jih je povzročil vaš trdovraten molk v glavnih točkah? Ali tako slabo poznate človeško naravo, da ste mogli v svojem položaju misliti, da ne bo nas vseh obdolžili?«

»Ali.«

Zamahnil sem z roko.

»Ko ste preiskovalnemu sodniku zanikali, da imate neko sumljivo listino, ko ste — pristavil sem ostrejšje, »Gryceju molčali na vprašanje, kako je prišel v vaše roke oni ključ —«

Stopila je nazaj, kakor bi jo bile moje besede preplabile.

»Molčite!« je šepnila, gledajoč plašno na vse strani. »Vedno se mi doždeva, da imajo te siene in sence ušesa in oči.«

»Ah!« sem dejal, »ali mislite pred svetom zakriti to, kar detektivji že vedo?«

Nišesar ni odgovorila.

»Gospodična Leavenworth,« sem nadaljeval, »mislim, da ne pojmujeate groze svojega položaja, v katerem se nahajate. Trudite se razsvetliti — vsaj, kar se vas tiče, ker uvideli boste, da boste prišlijeni izjaviti...«

»Jaz ne morem nišesar izjaviti.«

»Vi ne morete?«

Ali je bil ton mojega glasu, ali je bilo moje kratko vprašanje krivo, zadelo jo je, kakor bi jo bil udaril v obraz.

»O!« je lomila roke, »tudi vi dvomite o meni! Mislija sem, upala sem — je vstala, »da mi zaupate. Tako se mi je vsaj zdelo od prvega hipa!« ... Potrla in zlomljena je padla na stol.

»Oh!« je vzdihnila, »sedaj sem čisto sama!«

To mi je seglo v srce. Stopil sem k njej.

»Ali mi kdo more pogledati v oko, ne da bi me obdolžili kake krivde? Ali hočete še močnejši dokaz?« je zaklicala in stekla kot srna k vratom. »Pojdite z mano, pojdite!« oči so se ji blestele.

Ves razburjen sem stekel za njo na hodnik. In sledil sem jo do sobe njenega uca.

»Pridite!« je enkrat zaklicala, a sedaj tiho in slovesno, odprla je sobo in vstopila.

Zamoril sem svoje začudenje, pa sem ji samo sledil. V sobi ni bilo luči. Plinova svetiloba iz hodnika je prodirala v sobo in zapazil sem Eleonoro klečati kraj postelje svojega mrtvega uca, roke je položila na njegova prsa.

»Dejate ste mi, da mi boste verovali, če vam dosadim, da nisem kriva smrti svojega uca. Tu glejte!« In poljubila je nežno hladne njegove ustne in nato se vstopila predme.

»Če bi bila kriva, ali bi mogla kaj takega storiti? Ali mi ne bi zastala sapa na pokojnikovih ustnih, ali ne bi otrpnila moja kri in življenje prestalo iz srca? In vi ste sin ljubljenega očeta; ali me imate za s krvjo oškropljeno žensko, ko ste videli, da ljubim še hladno truplo?«

In zopet je objela mrtvega uca, obisnala ga je s poljubi in gledala je name s pogledom, katerega ne more popisati nobeno pero in naslikati noben čopič.

»V starih šasih,« je nadaljevala, »so verjeli, da truplo okrvavi, če se ga dotakne morilec, a kaj bi se zgodilo, če bi jaz — njegova nečakinja, njegovo dete storila to, česar me dolže...?«

Nisem odgovoril. Je vse polno prisorov v človeškem življenju, pri katerih izgubi jezik vso svojo moč.

»Oh, še je Bog v nebesih, ki ljubi pravico, sovražil zlo, naj me sedaj čuje! Ako sem samo z eno mislijo, samo z enim migom pripomogla, da sedaj počiva tukaj ta mrtva mila glava, naj me zadene kazen božja in osveta vsega sveta! In na prsi naj pade moj obraz, a nikdar več se naj ne loži od pokojnika!«

Slovesna tišina je zavladala po tej prisi. Zdelo se mi je, da jo posluša ves svet. Vsa moja čustva, ki sem jih čutil v srečo za to devojko, so raztrgala vse okove. Priklonil sem se in jo prijel za roko.

»Ali ste prepričani, da nisem kriva smrti tega moža? Naj ne more biti drugače?« je zašepetala s nasmehom, ki je pričal o zadovoljnosti njene duše.

Namesto odgovora sem položil roko, ki sem jo še vedno držal, na pokojnikova prsa.

»Sedaj imam vsaj nekega, ki veruje v mojo nedolžnost, če me prav vsi dolže!«

XIII.

Problem.

Ko sva se vrnila v dvorano, je bila prva, ki sva jo opazila, Mary. Stala je sredi dvorane ogrinjena. Prišla je med najino odsotnostjo in čakala na naju s ponosno dvignjeno glavo.

Cutil sem, da je sestanek zelo neugoden za obe dami, pa sem hotel oditi, a nekaj je ležalo v Marynem vedenju, kar me je odvrgnilo od tega. Odločil sem se, da porabim priliko za pomiritev med obema sestrničama, zato sem vlijudno pozdravil Mary.

»Vas sestrnični se je posrečilo, kar ste tudi vi želeli, gospodična Leavenworth, namreč da me je prepričala o svoji nedolžnosti in pripravljen sem sedaj z gospodom Grycejem poiskati pravega krivca.«

»Mislija sem, da vsakomur zadostuje pogledati v Eleonoro oko, da se prepriča o njeni nedolžnosti!«

Pri teh besedah me je ostro pogledala v obraz in čutil sem, da me je obšla rdečica: hotel sem nekaj reči. A ona me je prehitela in nadaljevala je povsem hladno:

»Neugodno je deklici, ki je vzgojena v nežni ljubezni, da dokazuje svojo nedolžnost in še o tako hudem zločinu, kakor je ravno umor. Jaz Eleonoro vprav pomilujem!... Ogrnila je svoje ogrinjalo, in sedaj je pogledala svojo sestrnico.

Eleonora je stala nepremično in prva se je zavedla. Z nekimi ponosom, ki je bil v nesoglasju z njeno nežno naravo, je hladno spregovorila:

»Je nekaj potrebnjše, kot je pomilovanje, in to je pravica! Pri tem se je obrnila, kakor bi hotela oditi. »Z vami se bom posvetovala, gospod Raymond, v sobi za posete.«

A Mary je skočila za njo ter jo povlekla nazaj.

»Ne!« je zaklicala, »pogovoriti se morava midve. Nekaj ti moram povedati, Eleonora.«

Pogledal sem Eleonoro in takoj zapazil, da sem tu odveč, pa sem se hitro oddaljil. Čakal sem zunaj pred vrati. Premišljal sem o tem, kaj se je zgodilo v hiši. Vse polno tajnosti. Mrznja med sestrničama, ki se je šele sedaj pokazala, je morala še dolgo trajati. In daleč nazaj bi se morale poseči, da bi dobili začetek in prav vzrok.

Poizvedbe

za živali

Iščem kobilu »Lucu«
člana (Rotsimel), stara 12 let, 165/195, menda št. 516. Najditej dobi 1000 din nagrade. »Cementni-
ne«, Celovška c. 37. e

Iščem kobilu

črno pramo, malo muhasta, zadnja desna noga bela, rep kratak in širok, žig 509, visoka 160/172 cm, oddana 4. bateriji v Ljubljani. - Dalje konj fuka, rujav, zvezdo na glavi, rep prikrajšan, žig 53, visok 160/189 cm, oddan v škofji Loki s vozom in vprego. - Sporočiti proti nagradi Francu Babniku, Zg. Kašelj 35, D. M. Polje.

Konj »Pubi«

se pogreša, zadnja desna noga bela, srednje težak, na glavi ima belo liso, žig 02; na veliki četrti je bil konj odgnan iz Ljubljane proti Dev. M. v Polju in prodan. Kdor bi kaj vedel o njem, se prosil, naj javi proti nagradi 500 din na naslov Iv. Krušič, Ljubljana, Bezen. škova ulica 10. (e)

3000 din nagrade

dam tistemu, ki mi sporoči, kje je konj »Fuksa«, teman z belo liso na glavi. Mera 162/184 cm, star 3-4 leta, stev. žiga 959. Oddan na cvetno nedeljo v šiški, stabu 2. div. 32. art. puka. Mive Matvež, Cerknica pri Rakeku 25. e

Iščem dva konja

kobila »Prama«, v 5. letu, mera 158/175 cm, čista brez žiga. - Konj »Prma«, star 4 leta, mera 158/175 cm, nekaj belih diakov na čelu, brez žiga. Oddana sta bila v komando Strmec v Gracovem, razpuščena v Ravniku na Blokah na veliki petek. Sporočila proti nagradi 5000 din na Anton Sabec, Dolenja vas pri Cerknici 61, p. Cerknica. e

Iščem kobilu

pramo, na glavi ima zvezdo, na smrčku belo liso, tri noge spodaj bele, sprednja desna črna, močno grivo, žig št. 338, stara 9 let, močna prsa. Sporočiti proti nagradi 1500 din na naslov: Stepec Angela, Hradskega cesta 30, Ljubljana.

Iščem dva konja

opremo in voz. Konj »Sokol«, zelen šimel z žigom 24, visok 165 cm, na levem stegnu zaraslica 15 do 20 cm dolga, oddan 3. plan. bataljonu v škofjo loko, Zabnica. - Konj »Muri«, je močno temen pram z zvezdo na čelu, obe zadnji nogi čez binčelj bele, visok 185 cm z žigom 189, oddan 21. vo-du pri Sv. Duhu, škofja loka. Vrnitev proti nagradi. Jože Zupancič - Vel. Lipoglav, p. Smarje-Sap. (e)

Kobilu, črno pramo

iščem. Stara 10 let, eno uho na vrhu postrizeno, mera 159-169 cm, na prednje noge se kreše, brez žiga. Komat in voz z lesenimi osmi. - Sporočila proti primerni nagradi na J. Kržmanec, Drenov grič št. 12, p. Vrhnika. (e)

Konja prama

iščem. Žig 209, na desnem očesu mu manjka malo obrvi, vis. 154-168, star ca 9 let. Sporočiti proti nagradi 1000 din na Erklavce Miha, Podmolnik 5, Dobrunje. (e)

Iščem kobilu

z žigom 1544, rjava z belo liso na glavi. Sporočila proti primerni nagradi na: Franciška Petkovšek, p. Rovte 31 pri Logatcu. (e)

Imam dva konja

prama, žig 633 in 634, voz in komata. Sprejeta sta bila 1. bolniško odeljenje 40 polka. Lastnik naj se zgleda v upravi »Slovenca« pod št. 7375. e

P. S. Finžgar:

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

210.

211.

212.

213.

210.

Smrdljivi Tunjuš ukrade nekega dne, ko Iztoka ni bilo v gradišču, njegovo sestvo Ljubinico in jo odpelje v svoj šotor.

211.

Nihče ni vedel, kam jo je odpeljal. Zato se odpravi pevec Radovan, ki se lahko pokaže kjer koli, s konjem za njim, da ga poišče.

212.

Ljubinico je pripeljal Tunjuš v svoj šotor, kjer je imel več žena. Najlepša njegovih žena, Alanka, pa je bila ljubosumna na mlado Ljubinico ter ji pomaga uiti iz šotora.

213.

Alanka ji je dala konja, toda pokazala ji je napačno smer, tako da je Ljubinica bežala proti Bizancu, namesto proti Svarnovemu gradišču.

Iščem kobilu »Fukso«

majhno, z belo liso na glavi, na strani očesa ima črno diako okrog 8 cm. Stara 10 let. Na levem stegnu ima brazgotino, če teče, malo šepa. Žigosana je bila komorske karte. Oddana je bila trupni komori 2. planinskega bataljona v Bohinjski Bell. Lastnik karte nima, ker je občina karte z vojaškimi spisi oddala. Sporočiti proti nagradi na: Martin Kucler, Vel. Ligojna 37, Vrhnika. e

Iščem vola

pisan, pšenice barve z belo glavjo, na dlaki zastrizen, brez žiga, težak hoja, na prednje noge je podkovan, star 4 leta, težak 780 kg, oddan 3. apr. v Dragomelj. Sporočila proti nagradi na: Gregore Mihael, Podsmreka 2, p. Dobrova pri Ljubljani. (e)

Iščem vola

rjavoga, z veliko belo liso na glavi, star 3 leta, ima vžgano št. 287, težak 500 kg. Oddan je bil dne 5. aprila v artiljerijski vojašnici v Ljubljani. - Prosim, oddati ali javiti proti nagradi 500 din na: Osterman Franc, Dolnji Logatec št. 21. (e)

Iščem dva konja

z žigom št. 9 in 302. Žig 9 konj »Lisko«, svetel fuka z belo liso na glavi čez ustno, mera 153-170, star 9 let, zadnje noge zvrtača na ven. Žig 302, konj »Gidran«, rdeč pram, goste dlake, zadnji nogi na binčlju belili, na prve noge ravnodilast, na levo oko solzi. Mera 157-178, star 10 let. Sporočiti proti lepi nagradi: Anton Oblak, Graben, p. Ortnek, Dolenjsko. (e)

Iščem konja prama

žig 215, »Pubi«, srednjevelik, vzdolž križa na desni strani zadaj znak (brez dlake), in voz z vprego - žig 215. Sporočiti proti nagradi 500 din na: Lampelj Anton, Podmolnik 36, p. Dobrunje. (e)

1000 din nagrade

dam onemu, ki mi sporoči, kje je konj »Fuksa«, star 10 let, visok 160-179, s tenko liso na glavi, griva in rep bel, povrhu pa precej grebenast, oddan v Smrečje 2. četi. Sporočiti na naslov: Franjo Škof, Podliska cesta 11, Vrhnika. (e)

2 konja z opremo

iščemo. »Fuksa« z belo grivo, žig 1845, - drugi rjav, žig 3113. Sporočiti proti visoki nagradi na: Modrijan Franc, Rovte 5, pri Logatcu. (e)

Iščem kobilu

svetlo pramo, zadnja noga v vinclju bela, visoka 151-172, 5 let stara, po životu nekaj belih diakov, v grivi listek z žigom 168. Sporočiti proti nagradi: Marinko Anton, Vnanje gorice 4, p. Brezovica. (e)

Iščem konja »Sargu«

št. 4199 z belo liso na levi prednji nogi, in konja »Rizan«, št. 2363, oddana v Kosezah 16. polku III. bateriji. Sporočiti proti nagradi: Erjavce Martin, Slovenska vas, p. Stara cerkev pri Kočevju. (e)

Iščem konja

šimeljna-belca, brez številke, vis. 163-180, z brazgotino na levi strani prs. Oddan v Ljubljano-Log, 1. eskadron. Kdor ve kje se nahaja, naj sporoči proti nagradi na: Stare Ferdinand, Dob pri Domžalah. (e)

600 din dobi

kdor sporoči, kje se nahaja kobilu prama, jahalna, na desno oko slepa, oko je celo pa ne vidi. Prednje noge ima malo bele okrog kopita, zadnjo levo bolj visoko. Gre bolj široko, če steče ali če gre navzdol, spodnja čeljust malo bela, života lepega, glava srednja, stara 10-12 let, mera 155-170, žig št. 7. Sporočiti na naslov: Ogrin Franc, Velika Ligojna 41, p. Vrhnika. (e)

1000 din nagrade

dam onemu, ki mi izsledj konja »Fuksa«, staroga 7 let, svetle, kratke dlake, na glavi ima zvezdo, na zgornji ustni ima majhno belo liso, na desni strani grebena majhno belo črto, na prednji desni nogi v kolenu znotraj ima znak udarca. Pavel Petkovšek, Idrijska cesta 5, Vrhnika. (e)

Prodajam tovarniško novi:

drobilec za kamenje 4-6 m³/uro
odgovarjajoči
bobenj za sortiranje
in **drobilec za pesek**
(granulator) 1-1.5 m³/uro

Vprašanje na upravo lista pod: Izredna prilika 7652

Iščem konja

»Fuksa« z žigom 3273, z malo zvezdo na glavi, visok 160-180 cm. Razpuščen v Gradišču na Dolenjskem. Sporočiti proti visoki nagradi na: Ivan Potkovšek, Izanska c. 117 Ljubljana. (e)

Kdo kaj vé

za kobilu »Fukso« z malo liso, rep in griva je temnorjava, žig 582, visoka 165, težka kobilu. Kateri jo najde, dobi 1000 din nagrade. Naslov: Franc Grad, Zg. Kašelj št. 19, p. Polje pri Ljubljani. (e)

Vola in voz

z žigom št. 411, iščem. Vol je simendolske, bele barve, žig na rogu. Teža 650 kg, izmere 160-210, star 5 let. Kdor mi sporoči, dobi nagrado. Ivan Ronko ml., stavbeno podjetje, Cerknica 125, pri Rakeku. (e)

Vse občinske urade

in privatnike, lepo prosim, ako mi sporoče, če se nahaja št. 3222 na občinskem uradu, od konja fuksa na ime »Valček«. Dobi nagrado. Sporoči naj se na: Kozamernik Janez, zid, mojster, - Stranska vas 26, p. Dobrova pri Ljubljani. (e)

Sporočilo članom zavarovalnice

„JUGOSLAVIJA“

SPLOŠNA ZAVAROVALNA DRUŽBA, BELGRAD. - Živečim na ozemlju bivše Jugoslavije, sedaj zasedene po Italiji.

Italijanska delniška družba za zavarovanje in pozavarovanje, »LA PACE«, s sedežem v Milanu, Piazza Cavour 5, prevzame popolno jamstvo za obveze iz zavarovalnih police - elementarne skupine - ki so v veljavi pri p. n. »JUGOSLAVIJA«, splošni zavarov. družbi.

Kdor poseduje police »JUGOSLAVIJE«, dobi na željo pri isti potrebna pojasnila.

Comunicato agli Assicurati della Società

„JUGOSLAVIJA“

OPŠTE OSIGURAVAJUČE DRUŠTVO DI BELGRADO residenti nei territori dell'ex Jugoslavia, attualmente occupati dall'Italia.

La Soc. An. Italiana di Assicurazioni e Riasicurazioni »LA PACE«, con sede in Milano, Piazza Cavour 5, assume la garanzia completa delle polizze di assicurazione - rami elementari - in corso presso la Spett. Società »JUGOSLAVIJA« - Opšte Osiguravajuće Društvo.

Chi possiede polizze della predetta Società »Jugoslavia« riceverà istruzioni più partecipate regolate dalla stessa.

Zahvala

Globoko ginjeni spričo množičnih izrazov odkritega sožalja ob smrti našega nad vse ljubljene, nepozabnega in srčno dobrega očeta, starega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Josipa Klemenčiča

tovarnarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki z nami sočustvujejo in ki so dali tako lepe dokaze ljubezni in spoštovanja plemenitemu pokojniku. Posebno zahvalo smo dolžni kirurgu g. dr. Peršiču, vsem gg. zdravnikom sanatorija »Emona« v Ljubljani, kakor strežnemu osebju zavoda za požrtovalnost in trud. - Prisrčno zahvalo pa smo dolžni oč. duhovščini, celokupnemu osebju tt. Keramika, ter darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, gasilec, novomeški godbi in pevcev za žalostinke, nadalje predstavnikom novomeške in šmihel-stopiške občine, obeh sodišč, drž. tožilstvu, uradništvu in šolam ter številnim prijateljem in znancem ter ostalim, ki so pokojnika v tako častnem številu spremili k večnemu počitku na pokopališče v Šmihelu. - Topla zahvala naj bo izrečena na tem mestu vsem za podana ustmena in pismena sožalja. Vsem in vsakomur iskrena zahvala!

V Novem mestu, dne 15. maja 1941.

Žalujoče rodbine Klemenčič, dr. Kožuh in inž. Ličanin

Obvestilo

Naše cenjene odjemalce obveščamo, da obratujemo normalno v polnem obsegu. Vršimo galvanizacijska dela in dobavljamo naše izdelke zlasti armature po naših starih cenah, katere so veljale pred 15. marcem 1941. V kolikor v bodoče radi izrednih razmer ne bi bilo mogoče preskrbeti zadostne množine sirovin, prosimo svoje odjemalce zlasti obrtnike, instalaterje in industrije, da hranijo odpadke metala in star material iz katerega jim vedno lahko izdelamo tudi v bodoče potrebne armature in izdelke.

Kupujemo stare metale, kakor baker, bron, medenino in aluminij

UNITAS dr. z o. z
Ljubljana, Celovška cesta 90/a

Po Vaši želji Vam izdela

KNJIGOVEZNICA

Jugoslovanske tiskarne

v Ljubljani

Kopitarjeva 6/II

v svoji čitalnici ravne poslovne knjige, ako niso že v zalogi. Istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjenega galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih fazonah.

CENE SKRAJNO NIZKE. POSLUŽITE SE!

ANA URŠIČ

upokojenka Tobacne tovarne

Pogrebne določke pokojnice bo v nedeljo, 18. t. m. ob 3/5. uri popoldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 16, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 17. maja 1941.

Žalujoči: Lenčka, Marija por. Oblak, sestrin ostalo sorodstvo.